

"Ахмет Байтұрсынұлы атындағы
Қостанай өңірлік университеті"
КЕАҚ

НАО
"Костанайский региональный университет
имени Ахмет Байтұрсынұлы"

«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы
ҚӨУ» КЕАҚ
Директорлар кеңесімен бекітілді
2024 ж _____
№ 8 хаттама

**Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университетінің
2025-2029 жылдарға арналған даму бағдарламасы**

Қостанай, 2024

Мазмұны

1	Бағдарлама паспорты	3
2	Сыртқы орта мен ағымдағы жағдайды талдау	5
	2.1. Қостанай облысы туралы қысқаша анықтама	5
	2.2. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ету	5
	2.3. Сыртқы орта мен ағымдағы жағдайды салалар бойынша талдау. Аймақтық экономиканы кадрлармен қамтамасыз етуді алдын ала жүзеге асыру	6
	2.4. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім берудің интернациоландыру	13
	2.5. Университеттің үшінші миссиясын жүзеге асыру	14
	2.6. Өмір бойы білім алу жүйесін дамыту	14
	2.7. Ғылым	16
	2.8. Негізгі мәселелерді талдау	17
	2.9. Кешенді SWOT-талдауы, тәуекелдерді басқару	18
3	Университеттің миссиясы, көзқарасы, құндылықтары және даму перспективасы	25
	3.1. Миссия, көзқарас, құндылықтар	25
	3.2. Университеттің даму перспективалары	25
4	Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, мақсатты индикаторлар және оларды жүзеге асыру міндеттері	34
	Стратегиялық бағыт 1. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім беруді дамыту	34
	Стратегиялық бағыт 2. Өмір бойы білім алуды дамыту	36
	Стратегиялық бағыт 3. Ғылыми зерттеулер және инновациялық идеяларды аймақтандыру	37
	Стратегиялық бағыт 4. Мемлекеттік тілді дамыту	38
	Стратегиялық бағыт 5. Жасанды интеллект негізіндегі процестерді жүзеге асыру	39
5	Күтілетін нәтижелер	40
6	Ресурстар	40
7	Қысқартылған сөздердің түсіндірмесі	43

1. Бағдарлама паспорты

Атауы	«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» коммерциялық емес акционерлік қоғамының 2025-2029 жылдарға арналған даму бағдарламасы
Әзірлеу үшін негіздеме	<ol style="list-style-type: none"> 1. Қазақстан Республикасында жоғары білімді және ғылымды дамытудың 2023 - 2029 жылдарға арналған тұжырымдамасын бекіту туралы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2023 жылғы 28 наурыздағы № 248 Қаулысы 2. Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2023-2027 жылдарға арналған даму жоспары. Қазақстан Республикасының Ғылым және жоғары білім министрлігінің 2023 жылғы 20 сәуірдегі №172 бұйрығымен бекітілген. 3. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2024 жылғы 2 қыркүйектегі Қазақстан халқына жолдауы. Әділетті Қазақстан: заң мен тәртіп, экономикалық өсім, қоғамдық оптимизм. 4. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2023 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына жолдауы. Әділетті Қазақстанның экономикалық бағыты. 5. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2022 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына жолдауы. «Әділетті мемлекет. Біртұтас ұлт. Берекелі қоғам 6. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2021 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына жолдауы. Халық бірлігі және жүйелі реформалар – ел өркендеуінің берік негізі. 7. Мемлекет басшысы Қасым-Жомарт Тоқаевтың 2020 жылғы 1 қыркүйектегі Қазақстан халқына жолдауы. Жаңа жағдайдағы Қазақстан: іс-қимыл кезеңі 8. Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі №319-III «Білім туралы» Заңы 9. Қазақстан Республикасының «Ғылым туралы» 2011 жылғы 18 ақпандағы № 407-IV Заңы 10. Қазақстан Республикасының «Педагог мәртебесі туралы» 2019 жылғы 27 желтоқсандағы № 293-VI ҚРЗ Заңы 11. ҚР индустриялық-инновациялық дамытудың 2020-2025 жылдарға арналған мемлекеттік бағдарламасы. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2019 жылғы 31 желтоқсандағы №1050 қаулысымен бекітілген. 12. Жайлы мектеп" білім беру саласындағы пилоттық ұлттық жоба. ҚР Үкіметінің 2022 жылғы 30 қарашадағы № 963 қаулысы.

	<p>13. Қостанай облысын дамытудың 2021-2025 жылдарға арналған жоспары. Маслихаттың 2022 жылғы 7 желтоқсандағы № 251 шешіммен бекітілген.</p> <p>14. Қостанай облысы әкімдігі білім басқармасының 2021-2025 жылдарға арналған стратегиялық жоспары.</p> <p>15. Қостанай облысының білім беру жүйесін дамытудың 2023-2029 жылдарға арналған өңірлік жол картасы</p>
Әзірлеуге жауапты органдар	<p>«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ директорлар кеңесі</p> <p>«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ басқармасы</p> <p>«Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КеАҚ ғылыми кеңесі</p>
Мақсаты	Қазақстанның жетекші ғылыми-білім беру орталығына айналу
Міндеті	<ol style="list-style-type: none"> 1. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін арттыру үшін жағдай жасау 2. Аймақтық еңбек нарығының сұранысына сәйкес білім беру сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету 3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді интернационаландыру аясын кеңейту үшін жағдай жасау 4. Университеттің жаһандық деңгейдегі танымалдылығын арттыру 5. Халықты формальды емес біліммен қамтуды кеңейту бойынша жұмысты жандандыру және контент әзірлеу 6. Ғылымның нәтижелілігін арттыру және оның коммерцияландырылуы 7. Ғылыми-инновациялық әлеуетті арттыру 8. Жарияланымдық белсенділікті арттыру 9. ҒЗТКЖ саласында ынтымақтастықты дамыту 10. Білім беру және ғылыми-зерттеу қызметінде мемлекеттік тілді дамыту
Қаржыландыру көзі	<ul style="list-style-type: none"> • Мамандар даярлау бойынша білім беру қызметтерін жүзеге асырудан түсетін кірістер (мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша, жеке тұлғалардан, ЖАО, оқу бойынша келісім-шарт жасалған кәсіпорындар мен мекемелерден, ұйымдардан) • Негізгі емес қызметтен түсетін табыс; • Университеттің меншікті қаражаты.

2. Сыртқы орта мен ағымдағы жағдайды талдау

2.1. Қостанай облысы туралы қысқаша анықтама

Қостанай облысы - Қазақстанның солтүстігіндегі ірі индустриалды-аграрлы өңір, Ресей Федерациясының үш облысымен (Орынбор, Адамябі, Курган облыстары) шектеседі.

Өңірдің өнеркәсіп құрылымында өңдеуші саланың үлесі 68,6% құрайды. Өңдеуші өнеркәсіпте ең үлкен үлес машина жасауға (54,6%), тамақ өнімдерін өндіруге (21,9%), металлургияға (16,0%) тиесілі. 2024 жылы 136,0 млрд. теңге сомасына 9 индустриалды жоба жүзеге асырылып, 1,4 мың жұмыс орны құрылуы жоспарлануда. 2024 жылы 136,0 млрд. теңге сомасына 9 индустриалды жоба жүзеге асып, 1,4 мың жұмыс орны құрылады деп күтілуде.

2023 жылдың қаңтар-желтоқсан айларында облыстың өңдеуші өнеркәсібінде машина жасау саласының үлесі 58,6% құрады.

Өңір экономикасының екінші негізгі саласы — ауыл шаруашылығы, оған соңғы 5 жылда салынған инвестициялар 2 есе артқан.

Облыс халқының азық-түлікке деген қажеттілігі негізінен өз өндірісі есебінен қамтамасыз етіледі, оған 210 сүт өңдеу, өсімдік майын өндіру, былғары және жүн, жарма, нан пісіру кәсіпорындары кіреді.

Облыстың жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру саласындағы бәсекелестік орта алты жоғары оқу орнымен (Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті, Ы.Алтынсарин атындағы Арқалық педагогикалық институты, Рудный индустриалдық университеті, Ш.Қабылбаев атындағы Қостанай академиясы, М.Дулатов атындағы Қостанай инженерлік-экономикалық университеті, З.Алдамжар атындағы ҚЭТУ) және Адамябі мемлекеттік университетінің Қостанай филиалымен ұсынылған.

2.2. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ету

Өңірдің орта білім жүйесі 465 жалпы білім беретін мектептен тұрады. Жайлы мектеп ұлттық жобасы аясында 2025 жылға дейін тағы 8 мектеп салынатын болады, олардың сыйымдылығы 6300 орын. ТЖКБ жүйесінде 34 колледжде 22 мыңнан астам студент білім алуда. Мемлекеттік деңгейде жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ету 2025 жылға дейін бакалавриатта гранттар санын 50%-ға арттыру, докторантурада гранттар санын 5 мыңға дейін жеткізу, сондай-ақ ҒЗИ базасында магистрлер мен PhD докторларын даярлау арқылы жүзеге асырылатын болады.

Жоғары оқу орындарында ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттердің жеке білім беру траекториясын дамыту, инклюзивті білім беру үшін жағдайлар жасалады, сондай-ақ әлеуметтік-экономикалық мәртебе, гендер, оқу тілі (шетелдік студенттер) және басқа да факторларға байланысты қажетті ресурстар мен қолдау көрсетіледі.

Университет жаңа және инновациялық ББ әзірлеуді және заманауи, сұранысқа ие ББ портфелін қалыптастыру, сондай-ақ «Мамандығым – болашағым» жобасын жүзеге асыру арқылы жалғастыруда (ҚӨУ жобаны жүзеге асыру бойынша базалық университет ретінде анықталды). Осы жобаны жүзеге асыру нәтижесінде өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуының тұрақтылығы үшін сұранысқа ие кадрларды даярлау жүзеге асырылатын Өңірлік мамандықтар атласы құрылатын болады. Бұл атлас экономиканың басым бағыттары бойынша: машина жасау, ауыл шаруашылығы, білім беру салаларына арналған кадрларды даярлауды қамтиды.

Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беру жүйесін кеңейту мақсатында университет оқушыларға ерте жастан кәсіби бағдар беру шараларын жүргізуді қабылдады. Облыста профильді педагогикалық сыныптар құрылып, оларға 7-11 сыныптың 120-дан астам оқушысы тартылды. Сол тәртіп бойынша Инженерлік, IT, Аграрлық, Заң және басқа да мектептерді қамтитын Кіші ғылым академиясы құрылуда. Бұл мектеп оқушыларына мамандықты таңдау кезінде саналы шешім қабылдауға, ал университетке – талапкерлерді тарту бойынша жүйелі кәсіби бағдарлау жұмыстарын жүргізуге мүмкіндік береді. Кәсіби бағдарлау жұмысы облыстың мектеп және колледждерімен мақсатты жұмыс жүргізуге бағытталған, бұл бағытта 1500-ден астам түлек қатысқан әлеуметтік сауалнамалар жүргізілді, олардың 50%-дан астамы Қостанай университетін таңдады. Сонымен қатар, еліміздің басқа өңірлерінен, оның ішінде тығыз қоныстанған аймақтардан студенттер тарту мақсатында кәсіби бағдарлау шаралары ұйымдастырылды.

2.3 Сыртқы орта мен ағымдағы жағдайды салалар бойынша талдау. Аймақтық экономиканы кадрлармен қамтамасыз етуді алдын ала жүзеге асыру

Қостанай өңірлік университеті Қостанай облысының ірі көпсалалы жоғары оқу орны. Университет бакалавриат, магистратура және докторантура бойынша 135 білім беру бағдарламасын жүзеге асырады. Негізгі дайындық бағыттары: білім беру, инженерлік, ауыл шаруашылығы, әлеуметтік-гуманитарлық салалар.

Барлық білім беру бағдарламалары ҚР ҒжЖБМ Жоғары білім беру орталығының білім беру бағдарламалары реестріне енгізілген. Білім беру бағдарламаларын жаңарту бойынша жоспарлы жұмыстар жүргізілуде. 2023 жылы ұлттық жоба аясында Дүниежүзілік банктің қолдауымен педагогикалық бағытта екі инновациялық білім беру бағдарламасы енгізілсе, 2024 жылы тағы 4 бағдарлама енгізілді. Оқу күндізгі формада, мемлекеттік білім беру тапсырысы, ЖАО, әлеуметтік әріптестер, «Қазақстан халқына» қоры гранттары бойынша және келісім-шарттық негізде жүзеге асырылады.

Оқу контингенті шамамен 8300 адамды құрайды, оның ішінде бакалавриат — 7900-дан астам, магистратура — 346, докторантура — 52. Университетте Грузия, Үндістан, Германия, Тәжікстан, Ресей, Өзбекстан, Әзербайжан және Қазақстанның барлық өңірлерінен келген студенттер білім алуда.

Vitautas Magnus университетімен (Литва) – «Есеп және аудит», «Экология», «Биология», Миннесота университетімен (АҚШ) – «Computer Science», Dong Eui университетімен – «Машина жасау», Орехово-Зуево мемлекеттік гуманитарлық-технологиялық университетімен – «Биология», «Биология» (пед.), Орал мемлекеттік аграрлық университетімен – «Агрономия», Новосибирск мемлекеттік аграрлық университетімен – «Менеджмент» қос дипломды бағдарламалары бойынша ынтымақтастық жалғасуда. 2023 жылғы түлектердің жұмысқа орналасу деңгейі («Азаматтарға арналған үкімет» КеАҚ мәліметтері бойынша) 88%-ды, оның ішінде мемлекеттік білім беру тапсырысы бойынша оқығандар – 91% құрайды.

Университет өңірдегі және елдегі 100-ден астам ірі кәсіпорынмен серіктестік орнатқан. Студенттер үшін практика базасы ретінде 372 шаруашылық субъектісі қызмет етеді.

«Атамекен» ҰКП рейтингісінің нәтижелері бойынша 2022 және 2023 жылдары университет өңірлік көпсалалы жоғары оқу орындары арасында көшбасшы орындарға ие болды, бұл оның негізгі критерийлері – білім беру бағдарламаларының сапасы, жұмысқа орналасу және түлектердің медиандық жалақысының жоғары деңгейде болғанын көрсетеді.

Университетте мамандар даярлау жүйесі кадрларды даярлаудың алдыңғы қатарлы моделіне негізделген. Осыған орай, өңірдің аграрлық-индустриалдық ерекшеліктерін ескере отырып, университет бірқатар жобаларды жүзеге асыруда.

«Мамандығым – болашағым» жобасы аясында жүргізілген алдын ала талдау нәтижесінде өңірдің 5 перспективалы саласы (кен-металлургия кешені, ауыл шаруашылығы, машина жасау, құрылыс, білім беру) анықталып, жаңа мамандықтар бойынша Өңірлік атлас әзірлеу ұйымдастырылды.

«Жайлы мектеп» ұлттық жобасын жүзеге асыру, өңірде машина жасау, ауыл шаруашылығы және өңдеу өнеркәсібі кәсіпорындарын құру аясында университеттің педагогикалық, техникалық, ауылшаруашылық, әлеуметтік-гуманитарлық бағыттар бойынша Академиялық комитеттері білім басқармалары, ауыл шаруашылығы басқармалары, машина жасау кәсіпорындары және колледждермен бірлесіп, екі жылдық интеграцияланған білім беру бағдарламаларын құрып, бұл оқу мерзімін қысқартуға және оқу ақысының құнын төмендетуге мүмкіндік береді.

Орта, техникалық және кәсіптік білім беру

Өңірдің ерекшелігі – шағын жинақталған мектептердің көптігі (288 немесе 65%). Әдетте, бұл мектептерде көптеген маман емес-педагогтар жұмыс істейді, оның саны – 134 адам, немесе 9%, сонымен қатар шағын жинақталған

мектептерден мұғалімдердің оқу жүктемесінің аздығынан кетуі байқалады, бұл бинарлы мамандықтар бойынша мұғалімдер даярлауды қажет етеді.

Сондай-ақ, 181 балабақша және 339 шағын-орталық жұмыс істейді. Балалардың мектепке дейінгі біліммен қамтылуын арттыру мақсатында 2021-2025 жылдарға арналған Қостанай облысында мектепке дейінгі ұйымдарды енгізу және ашу бойынша қадамдық жоспар әзірленіп, бекітілді.

20 жалпы білім беретін мектептерде 20 инклюзияны қолдау кабинеттері жұмыс істейді.

Облыстық білім басқармасының КӨУ, Арқалық педагогикалық институты және 5 колледжбен бірлесіп, мектеп оқушыларының білімін қалпына келтіру бойынша өзара іс-қимыл жасау үшін кешенді іс-шаралар жоспары жүзеге асырылады.

Өзгерген заман мен заманауи білім беру әдістемелеріне сәйкес университет болашақ мектептер үшін жаңа бағыттағы мұғалімдерді даярлауға басымдық береді. ҚР Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрлігінің 2022 жылғы 15 желтоқсандағы № 500 бұйрығымен бекітілген «Педагог» кәсіби стандартына сәйкес білім беру бағдарламаларының мазмұны, сертификаттау және аттестациялау рәсімдері жаңартылуда, үздіксіз кәсіби даму мазмұны айқындалып, педагог кадрларды қызмет бойынша жылжыту стратегиясы құрылуда.

«Педагогикалық білім беруді нығайту» атты Дүниежүзілік банк жобасы аясында Қазақстанда «Педагогика ғылымдары» саласында 30 білім беру бағдарламасы әзірленді, олардың бірі — Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай университетінде әзірленген «Бастауыш білім беру» бағдарламасы. Бағдарламалар білім берудегі цифрландыру мен мұғалімдердің цифрлық құзыреттілігін дамытуға, инклюзивтілікке, икемді/универсал педагогикалық дағдыларды дамытуға, педагогикада зерттеу тәсілдерін қолдануға, STEM-білім беруге, CLIL концепциясын енгізуге бағытталған.

Барлық педагогикалық кадрлар даярлау бағыттары бойынша зерттеу дағдыларын дамытуға, сондай-ақ арнайы білім беру қажеттіліктері бар балалармен жұмыс істеу және шағын жинақталған мектептерде оқыту ерекшеліктері сияқты маңызды құзыреттерді дамытуға арналған модульдер енгізілген. Шағын жинақталған мектептер мұғалімдеріне оқушылармен жұмыс істеу бойынша курстар, семинарлар және тренингтер арқылы әдістемелік қолдау көрсетіледі. Педагогтарды даярлау білім беру бағдарламалары олардың практикаға бағытталуын күшейту мақсатында қайта қаралды.

Сондай-ақ, Қостанай педагогикалық колледжімен, «Зерек» колледжімен, Қостанай гуманитарлық колледжімен университет арасында әріптестік туралы келісімдер мен меморандумдар жасалды. 2023 жылғы сәуірде колледж түлектері үшін 10 педагогикалық мамандық бойынша 2 жылдық оқу мерзімімен интеграцияланған оқу жоспарлары бекітілді.

Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай университеті базасында дене шынықтыру пәні мұғалімдерінің біліктілігін арттыру курстары өткізілді. Педагогика саласына «қатарынан кіру» принципін іске асыру үшін 2021 жылдан бастап университет 10 білім беру бағдарламасы бойынша педагогикалық қайта даярлау курстарын жүргізуде.

Машина жасау, электроэнергетика

Қостанай өңірі машина жасау саласындағы республикалық орталық болып саналады, ал оның жетекші компаниясы – «СарыарқаАвтоПром» ЖШС, бұл компания түрлі маркалы автокөліктерді (JAC, Peugeot, IVECO, ANKAI, Hyundai және басқа да брендтер) өндірумен танымал.

2021-2025 жылдарға арналған Қостанай облысының даму жоспары аясында өңірде 179,2 миллиард теңге көлемінде 5 ірі машина жасау жобасын жүзеге асыру жоспарланған, оның нәтижесінде мыңнан астам жаңа жұмыс орны ашылады. Жобалар қатарына «КамАЗ», арнайы техниканың жетек осьтеріне арналған негізгі беріліс редукторларын өндіретін зауыт, коммуналдық техникаға қажетті кузовтар мен қондырғылар шығаратын зауыт, сондай-ақ жүк көліктері редукторларының цилиндр блогы, цилиндр басы мен картерін өндіретін зауыт кіреді.

Сонымен қатар, ауыл шаруашылығы машинасын жасау саласында «МТЗ-Казахстан» Машина жасау зауыты» ЖШС-нің «Беларусь» тракторларының кабиналарын өндіру жобасы, «Агромаш Холдинг КЗ» АҚ-ның тракторлар құрастыруды ұйымдастыру және ауылшаруашылық техникасына қызмет көрсету орталығы және логистикалық терминал салу жобасы жүзеге асырылады.

Осыған байланысты университет өңірдегі машина жасау саласын дамыту үшін ғылыми-білім беру консорциумын құру жөнінде меморандумға қол қойды. Консорциум құрамына университеттен басқа «СарыарқаАвтоПром» ЖШС, «KamLitKZ» ЖШС, «АгромашХолдингКЗ» АҚ, У.А.Жолдасбеков атындағы механика және машина жасау ғылыми-зерттеу институты (Алматы қаласы), Қостанай автомобиль көлігі колледжі (ҚГКП) кірді. Сонымен қатар «СарыарқаАвтоПром» ЖШС, «АгромашХолдинг-КЗ» АҚ, «KamLitKZ» ЖШС, «Тарлан» ЖШС, «Тобол Моторс» ЖШС-мен ынтымақтастық туралы келісімдер жасалды.

Консорциум және келісімдер аясында машина жасау саласы үшін кадрларды даярлаудың жедел моделін жүзеге асыру көзделуде, бұл модель колледж түлектерін қысқартылған оқу бағдарламасы бойынша кәсіпорындарда жұмыс істеуге даярлау үшін ТЖКБ базасында дуальді оқу жүйесін пайдалана отырып оқытуды және кейіннен кәсіпорындарға жұмысқа орналастыруды қамтиды. Сондай-ақ университетте Академиялық артықшылық орталығын құруға байланысты жаңа зертханаларды ашу жұмыстары жүргізілуде.

Dong Euі университетімен бірлесіп «Машина жасау» бойынша қос дипломды білім беру бағдарламасы іске асырылуда. Кадрларды жедел даярлау Қостанайда салынып жатқан KIA және «KAMLIT KZ» зауыттары үшін жүзеге

асырылады. Бағдарлама аясында студенттер серіктес университеттерде оқып, автомобиль жасау саласындағы жоғары технологиялық шетелдік кәсіпорындарда практикадан өтуде. Сонымен қатар, оқу жылы барысында (аптасына 1 күн) кәсіпорындарда практикалық сабақтар өткізіледі.

Қазақстан Республикасының 2035 жылға дейінгі электроэнергетика саласын дамыту Концепциясын және Қостанай қаласының 2021-2025 жылдарға арналған даму бағдарламасын іске асыру мақсатында «ЭПК-forfait» ЖШС (16.02.2015 ж. келісімшарт, мерзімсіз) және «Межрегионэнерготранзит» ЖШС (31.01.2020ж. келісімшарт, 5 жылға) арасында ынтымақтастық туралы келісімдер жасалды. Электрмен жабдықтау саласындағы облыс компанияларының мақсатты жобаларын іске асыру аясында сала бойынша кадрлар даярлау, кәсіпорындар үшін өзекті тақырыптар бойынша дипломдық жобалар әзірлеу, студенттердің жыл сайын өндірістік практикадан өтуі және электроэнергетика кәсіпорындарына жұмысқа орналасуы жүзеге асырылады.

IT бағыты

«Цифрландыру, ғылым және инновациялар арқылы технологиялық серпіліс» ұлттық жобасы аясында КБТУ-мен (2021 жылғы 26 сәуір), «ИнфоСофтПром» ЖШС-мен (2022 жылғы 6 қаңтар), «ГК Эксперт» ЖШС-мен ІС: Бағдарламашы курстарын сертификаттау бойынша ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды. Сондай-ақ, «Техникалық процестерді автоматтандыру үшін заттар интернетін қолдану мүмкіндіктері» бағдарламасы бойынша қызметкерлер, ПОҚ және басқа ұйымдардың қызметкерлері үшін біліктілікті арттыру курстары өткізіледі.

Университет «Қостанай облысы әкімдігінің ақпараттандыру, мемлекеттік қызмет көрсету және архивтер басқармасымен» бірлесіп, Huawei және Samsung компанияларынан студенттерді 5G, үлкен деректер, бұлтты қызметтер, жасанды интеллект сияқты өзекті бағыттар бойынша курстарға қатыстыру жұмыстары жүргізілуде, ал ҚР ҒЖБМ қолдауымен Amazon корпорациясының флагмандық жобаларына қатысуға дайындық жалғасуда.

2024 жылғы 11 қыркүйекте University of Minnesota Morris университетімен 6B06104 «Компьютерлік ғылымдар» бағдарламасы бойынша студенттерге қос дипломды білім беру бойынша келісім-шартқа қол қойылды.

Университет пен «СарыАркаАвтопром» ЖШС, «Баян Сулу» АҚ, Рудный қаласындағы «Фирма Арасан» ЖШС филиалы, «ПервыйБит» ЖШС, «ITL.KZ» ЖШС, «Profi Soft» ЖШС, «NASA tec» ЖШС арасында ынтымақтастық жүзеге асырылуда.

Ветеринария. Ауыл шаруашылығы, АӨК дамуы

Қостанай облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары және «Қостанай облысы әкімдігінің Ветеринария басқармасы» ММ қаржыландыру жоспары аясында университет «Ақылды» ауыл шаруашылығы концепциясын іске асырды, бұл жоғары технологиялық өсімдік шаруашылығы өнімдерін, соның ішінде Қостанай облысындағы жұмыс істеп

тұрған кәсіпорындарда (негізгі шаруашылықтар) ақпараттық технологияларды қолдануды қамтиды (АШМ БМҚ екі ауқымды жобасы). Концепция аясында егіс алқаптарын әртараптандыру, жаңа технологияларды енгізу, жоғары табысты майлы дақылдар егісін арттыру және басқа да мәселелер зерттелді.

Университет ауыл шаруашылығы жануарларынан қан алу бойынша тендерлік шараларға қатысу тәжірибесіне ие, сондай-ақ «Ящур және шошқалардың классикалық оба ауруларын ерте анықтау және оның диагностикасы» тақырыбында біліктілікті арттыру курстарын, сондай-ақ жұмыс істеп жүрген ветеринар мамандарға «Жануарларға ветеринариялық хирургиялық көмек көрсетудің заманауи әдістері» тақырыбында қысқа мерзімді курстарды (2023 жыл) өткізді.

Қазақстанда жылқы шаруашылығы мен ат спортының тұрақты дамуы байқалады. Қостанай жылқы тұқымын қалпына келтіру бағдарламасы аясында университеттің қатысуымен «Жылқы шаруашылығында сұрыптау процесін тиімді басқару және геноқорды сақтау технологияларын әзірлеу» (2021-2023 жж.) АШМ БМҚ бірлескен жобасы іске асырылды. Сондай-ақ, «Қазақ Тұлпары» ЖШС базасында мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясы кафедрасының филиалын ұйымдастыру туралы келісім жасалған, 6B/8D08201 білім беру бағдарламасына жұмыс берушілермен бірлесе әзірленген жылқы шаруашылығы саласындағы пәндер енгізілген, студенттердің дипломдық жұмыстарын орындау жүзеге асырылуда.

Азық-түлік өнімдерін өндіру өңдеу өнеркәсібінің маңызды салаларының бірі болып табылады. Бұл бағытта кадрлар даярлау 6B07201-Азық-түлік өнімдері технологиясы, 6B07203-Өңдеу және азық-түлік өндірістері технологиясы, 6B07501-Азық-түлік өнімдерін өндіру кезінде стандарттау және сертификаттау білім беру бағдарламалары бойынша жүзеге асырылады. Жұмыс берушілермен тығыз байланыс орнатылған, үздіксіз практика жүргізіледі, білім беру бағдарламалары бойынша кәсіпорындарда практикалық бағытталған оқыту тұрақты түрде өткізіліп, жұмыс берушілердің ұсыныстарын ескере отырып, жыл сайын жетілдіріліп отырады (мысалы, «Қостанай Мелькомбинаты», «Баян Сулу» АҚ, «RG Brands» және т.б. кәсіпорындары), WorldSkills және цифрлық, кәсіпкерлік құзыреттері.

Экономика, қаржы, құқық, әлеуметтік-гуманитарлық бағыт

Қаржы-экономика бағытының 60%-дан астам пәндері өңірлік бағдарламаларға негізделген және олар ҚР ҰБ ҚФ, коммерциялық банктер, МҚҰ, сақтандыру компаниялары, облыстың жетекші кәсіпорындары: «Зерновая индустрия», «Баян-Сулу», «АгромашХолдинг», «Жас Канат», мемлекеттік мекемелер, қоғамдық тамақтану кәсіпорындары, қонақ үйлер, туристік фирмалар мен агенттіктердің мамандарын тарту арқылы оқытылады.

Шаруашылық келісімшарты негізінде Тобыл және Жітіқара қалаларының аумақтарын кеңейту бойынша экономикалық тиімділікті бағалау жүргізілді.

Құқық саласындағы білім беру бағдарламаларының студенттері Қостанай облысы бойынша Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің департаменті жанындағы «Адалдық алаңы» жобалық офисінің, Қостанай облысы бойынша Мемлекеттік қызмет істері департаменті жанындағы «Мемлекеттік қызметшілер мектебі» жобасының қатысушылары болып табылады.

2020-2023 жылдар аралығында Қостанай облысындағы келесі ұйымдармен ынтымақтастық туралы меморандумдарға қол қойылды: ҚР ҰҚК Шекара қызметі, Мемлекеттік қызмет істері департаменті, ҚР Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің департаменті, Экономикалық тергеулер департаменті, Қылмыстық-атқару жүйесі департаменті, ҚР Бәсекелестікті қорғау және дамыту агенттігінің департаменті және басқа ұйымдар. Бұл жұмыс берушілер құқық саласындағы білім беру бағдарламаларын әзірлеуге және іске асыруға, сондай-ақ түлектерді жұмыспен қамтуға қатысады.

Оқытушылар облыс әкімдігі, полиция департаменті және Қостанай облысының әділет департаменті жанындағы нормативтік құқықтық актілерді әзірлеу жөніндегі жұмыс топтарына тартылған. Олар Қостанай облысы Әділет департаменті жанындағы адвокаттық қызметпен айналысуға үміткерлерді аттестациялау комиссиясының және нотариустық қызметпен айналысуға құқықты аттестациялау комиссиясының мүшелері болып табылады.

Қостанай қаласының жалпы білім беретін мектептерінің 7-11 сынып оқушылары арасында құқық бұзушылықтың алдын алу мақсатында «Жалпы құқықтық білім беру» атты тәрбиелік жобасы жүзеге асырылуда.

«Әр азамат үшін сапалы және қолжетімді денсаулық сақтауды қамтамасыз ету «Дені сау ұлт» ұлттық жобасы аясында «Психология» білім беру бағдарламасының студенттері «Феникс» ЖК, балалар мен әйелдерді бейімдеу орталығы, жасөспірімдерге арналған бейімдеу орталығы, «Аманат и К» түзету орталығы, мүгедектерге арналған облыстық оңалту орталығы, Рудный қаласының №4 мектеп-лицейі, облыстық психикалық денсаулық орталығында психологиялық түзету және дамыту жұмысын жүргізуде.

«Журналистика» бағдарламасы аясында ҚР Ақпараттық доктринасын жүзеге асыру барысында «Қазақстан-Қостанай» ОТРК, «Наш Қостанай», «Аймақтық коммуникация қызметі», «Қостанай таңы» сияқты ұйымдармен дуалды оқыту жүйесі іске асырылуда. Кафедраның ПОҚ қызметкерлері облыстық «Наш Қостанай» газетінде біліктіліктерін арттырады. Сондай-ақ жыл сайын студенттер арасында «Көзқарас» қысқаметражды деректі фильмдер республикалық онлайн фестивалі өткізіледі. Қостанай, Ақмола, Батыс Қазақстан және Ақтөбе облыстарының 10-11 сынып оқушылары арасында эссе жазу бойынша дәстүрлі конкурс өткізіліп келеді.

Тіл саясатын іске асыру барысында «Өрлеу» біліктілікті дамыту орталығымен, НЗМ, «Қостанай Дарын» және облыстық тілдерді дамыту орталығы «Тілдарын» секілді ұйымдармен ынтымақтастық жалғасуда.

Магистратура және докторантураға түсу үшін, сондай-ақ «Болашақ» стипендиялық бағдарламасы бойынша ҚАЗТЕСТ емтиханына дайындық жүргізілуде. Білім беру мекемелерінде (мектепке дейінгі ұйымдарда, мектептерде, гимназияларда, лицейлерде, колледждерде және университеттерде) қазақ тілінде «Іс жүргізу» курстарының онлайн және офлайн форматында біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылуда.

2.4. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім беруді интернационалдандыру

Соңғы 3 жылда университет шетелдік серіктес жоғары оқу орындарымен 9 қосдипломды және 1 бірлескен білім беру бағдарламасын іске қосты. Орта мерзімді перспективада техникалық, ауыл шаруашылығы және педагогикалық бағыттар бойынша тағы кемінде 10 қосдипломды бағдарлама жасау жоспарлануда.

Шетелдік студенттердің үлесі тұрақты, 0,5-0,7% аралығында, және бұл негізінен Ресей азаматтары тарапынан қалыптасуда. Басқа елдердің өкілдерінің шетелдік студенттер арасындағы үлесі 40%-дан аспайды. Университет бұл көрсеткішті арттыру мақсатында, оның ішінде Жоғары білім беруді дамыту орталығының стипендиялық бағдарламалары арқылы және шетелдік студенттерді тарту бойынша жұмыстар жүргізуде.

Студенттердің виртуалды мобильдікке және шетелдік жоғары оқу орындарының онлайн курстарына деген қызығушылығы артуда.

Шетелдік оқытушыларды тарту практикасы дамуда. Бұл ретте университетке сабақ беретін шетелдік жоғары оқу орындарының географиясы кеңейіп келеді.

Жүзеге асырылған соңғы жобалар ретінде ERASMUS+ бағдарламасының 3 жобасын атап өтуге болады, бұл бағдарламада Қостанай өңірлік университеті ұзақ уақыт бойы республикалық көшбасшы орнын басып келеді:

- Серіктес елдерде «Қалдықтарды басқару» (UnWaste) магистрлік бағдарламасын әзірлеу және іске асыру арқылы циркулярлық экономиканы ілгерілету;
- Жоғары оқу орындарының білім беру бағдарламаларында пәнаралық модульдік курстар арқылы (UXiship) стартаптарды дамыту үшін студенттердің АКТ мамандықтары бойынша қабілеттерін арттыруға;
- Ауыл шаруашылығы және агрожүйе болашағын дамыту саласындағы кейінгі білім беруді жетілдіру (SAGRIS). Бұл бағыттағы негізгі мәселелер ретінде келесілер атап өтіледі: студенттердің тілдік дайындық деңгейінің әртүрлілігі, бұл ағылшын тілінде немесе үш тілде бағдарламаларды іске асыру мүмкіндіктерін шектейді; қызметкерлердің ағылшын тілін меңгеру деңгейінің төмендігі, бұл халықаралық білім беру және ғылыми жобаларға өтінім беру мүмкіндіктерін шектейді; ағылшын тіліндегі бағдарламалардың болмауы, бұл шетелдік студенттерді тарту мүмкіндіктерін шектейді.

2.5. Университеттің үшінші миссиясын іске асыру

ҚӨУ тәрбие жұмысы тұжырымдамасы аясында келесі бағдарламалар жүзеге асырылуда: «ҚӨУ – азаматтық, бірлік және патриотизм аумағы», «ҚӨУ – игі істер аумағы», «ҚӨУ – шығармашылық аумағы», «ҚӨУ – салауатты өмір салты аумағы», «ҚӨУ – кәсіби шеберлік аумағы». Аталған бағдарламалар бойынша университеттің жекелеген құрылымдық бөлімшелерінің қатысуымен әр түрлі деңгейдегі және форматтағы іс-шаралар университет және өңір деңгейінде өткізіледі.

2023-2024 оқу жылында университет студенттері облыстық «Ең үздік волонтер» байқауының жүлдегерлері атанды. «Menin Reshublikam» байқауына қатысқаны үшін ҚР ҒжЖБМ дипломымен марапатталды. КВН командасы облыстық лига «Достар» фестивалінің жеңімпазы болды. Дебат клубтары халықаралық және үш республикалық деңгейдегі турнир ұйымдастырды.

Мектеп демалыстары кезеңінде клубтар дебаттық десантты жалғастырып, мектептер мен колледждердің жаңадан бастайтын дебатшылары үшін оқыту семинарларын өткізді. Бұл 700-ден астам мектеп және колледж оқушыларын дебат қозғалысына тартуға мүмкіндік берді. Университеттің «Ахмет ұрпақтары» клубы өңірдегі ең табысты клубтарды марапаттау рәсімі аясында «Дебаттық тәжді» жеңіп алды.

Осылайша, университет мәдени орта, жастар қауымдастығы және негізгі мүдделі тараптармен тұрақты байланыс орнату арқылы студенттердің өзін-өзі дамытуына, әлеуметтік тәжірибе алуына және әлеуметтік жауапкершілігін арттыруына оңтайлы жағдайлар жасай отырып, өңірдің әлеуметтік-экономикалық және мәдени дамуына белсене ықпал етеді.

Бағыттағы негізгі қиындықтар мыналар болып табылады: жастар бағдарламаларын, оның ішінде өңірлік мәселелерді жүзеге асыруда оқытушылар құрамының жеткіліксіз ынтасы мен үйлесімсіздігі; студенттердің оқу мен қоғамдық қызметті біріктіруде кездесетін қиындықтар; студенттерге әртүрлі деңгейдегі шараларға қатысу үшін қаржылық қолдаудың шектеулі болуы; мектеп түлектерінің өңірдің әлеуметтік-экономикалық өміріне араласуға деген қызығушылығы мен дайындығының төмендігі.

2.6. Өмір бойы білім алуды дамыту

Үздіксіз білім беру жүйесін дамыту аясында университет барлық қызығушылық танытқан тұлғаларға формальды емес білім беру қызметтерін көрсетеді. Оқытушылар құрамымен 100-ден астам өзекті формальды емес білім беру бағдарламалары әзірленіп, формальды емес білім беру процесін реттейтін ішкі құжаттар бекітілді. Формальды емес білім

алушылар үшін ақпараттық оқыту және сүйемелдеу жүйесі жасалып, университеттің серверінде орналастырылған. Формальды емес білім алушыларды консультациялық қолдау көрсету, олардың үлгерімін мониторингілеу мақсатында жауапты қызметкерлер бекітілді. Формальды емес білім беру бағдарламалары бойынша тыңдаушыларды жыл сайын 50 адамнан артық қабылдау жоспарлануда.

Қатысушыларға білім, дағдылар мен құзыреттерді алу мүмкіндігі түрлі оқыту формалары арқылы, соның ішінде университеттің ресми веб-сайтында орналастырылған ашық онлайн-курстарды оқып үйрену арқылы ұсынылады. 72 ашық онлайн-курс түрлі тақырыптарды қамтиды. Онлайн-курстар еркін оқу кестесін ұсынып, кең аудитория үшін қолжетімді.

Барлық қызығушылық танытқан адамдар үшін стационарлық және мобильді құрылғылар арқылы оқыту курстары мен бағдарламаларының тізіміне тәулік бойы мемлекеттік және орыс тілдерінде қол жеткізу қамтамасыз етілген.

Онлайн білім беру жүйесіне халықтың қолжетімділігін қамтамасыз ету мақсатында университеттің интеграцияланған платформасы курстарды аяқтағаны туралы жеке электронды куәліктерді беру мүмкіндігіне ие болады.

Ақпарат тарату және халықтың формальды емес біліммен қамтылуын арттыру мақсатында медиа-жоспар әзірленді, оның аясында телеарналар мен радиода, сондай-ақ танымал әлеуметтік желілерде жариялау үшін материалдар дайындалады.

Алайда үздіксіз білім беру жүйесін жүзеге асыруда бірқатар проблемалар бар: халықтың формальды емес білімге әлсіз қатысуы, үздіксіз білім алуға деген мотивацияның төмендігі, жалпы дағдылардың жеткіліксіздігі, сандық дағдылардың төмен деңгейі.

Қарт адамдардың өмірлік сапасын және әлеуметтік белсенділігін арттыру, физикалық және психикалық денсаулығын нығайту мақсатында университетте «Күміс университет» бағдарламасы іске асырылды. Ахмет Байтұрсынұлы атындағы ҚӨУ оқытушылары мен мамандары зейнет жасындағы тұлғалардың сұраныстары негізінде 18 оқу бағдарламасын әзірледі. Қарт адамдарды оқыту процесін реттейтін ішкі нормативтік құжаттар әзірленіп, бекітілді. Авторлық курстар ұйымдастырылып, оқу-әдістемелік құралдар дайындалды.

Цифрлық құзыреттіліктерді дамыту аясында университет «Coursera» халықаралық платформасының курстарын оқу процесінде қолдануды жүзеге асырады. 2023-2024 оқу жылында университеттің 1500 студенті курстарға тіркелді.

Азаматтардың цифрлық құзыреттіліктерін арттыру мақсатында базалық цифрлық сауаттылық курстары және цифрлық технологияларды насихаттау жоспарланған (негізгі цифрлық және медиа-дағдылар, «Азаматтарға арналған үкімет» қосымшаларын пайдалану дағдылары және т.б.). Цифрлық құзыреттіліктерді арттыру ақпараттық-

коммуникациялық технологиялар саласындағы кадрларды даярлау, қайта даярлау және микроквалификациялар алу жүйесі арқылы жалғасатын болады.

Студенттердің цифрлық құзыреттіліктерін арттыру «Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар» пәнін оқу процесіне енгізу арқылы жүзеге асырылды, пән үш тілде: мемлекеттік, ағылшын және орыс тілдерінде жүргізіледі. Жыл сайын университеттің кемінде 1000 студенті цифрлық құзыреттіліктерін арттырады.

Университеттің профессорлық-оқытушылық құрамы үшін корпоративтік оқыту аясында жыл сайын қашықтықтан оқыту әдістемесі мен технологиялары бойынша біліктілікті арттыру курстары ұйымдастырылады. Жыл сайын университеттің 50-ге жуық оқытушысы курстардан өтеді.

Еңбек нарығында сұранысқа ие біліктіліктер мен дағдылар бойынша жұмыссыз азаматтар үшін қысқа мерзімді курстар ұйымдастыру жұмыстары жалғасуда. 8 қысқа мерзімді курс бағдарламасы әзірленді. Жыл сайын кемінде 30 тыңдаушы қабылдануы жоспарлануда.

Өңірдегі білім беру жүйесін педагогикалық кадрлармен қамтамасыз ету мақсатында университет педагогикалық қайта даярлау бағдарламалары бойынша даярлық жүргізеді. Педагогикалық қайта даярлау бағдарламалары бойынша тыңдаушылардың жыл сайынғы қабылдауы кемінде 100 адам болатыны болжануда.

2.7. Ғылым

Ғылыми зерттеулер ұжымының ұлттық және аймақтық басымдықтарға сәйкес келесі міндеттерді орындауға бағытталған: зерттеу экожүйесін құру және дамыту, ғылымның интеллектуалды әлеуетін күшейту, инфрақұрылымды дамыту, ҒЗЖ нәтижелілігін арттыру, әлемдік ғылыми кеңістікке интеграциялау.

2023 жылғы ғылыми нәтижелердің талдауы жоспарлау базасы ретінде негізгі сандық және сапалық индикаторларды қамтиды.

2023 жылғы «Ең үздік ғылыми қызметкер» сыйлығына филология ғылымдарының докторы, профессор Абсадық А.А. ие болды. «РУХТАСТАР» жастар қанаты «Жастар Рухы» партиясы «АМАНАТ» атынан «2023 жылғы үздік жас ғалым» номинациясында философия докторы, ғылым және коммерциализация басқармасы басшысының м.а. орынбасары Айтжанова И.Н. және «Жыл белсендісі» номинациясында «Педагогика және психология» ББ 2 курс студенті Анель Мусралинова марапатталды.

2023 жылы инновациялар саласындағы «өсу нүктесі» ретінде ҚБ ҒЗИ зертханасы Қазақстан Республикасының Ұлттық аккредитация орталығының талаптарына сәйкес «ГОСТ ISO/IEC 17025-2019 «Тексеру және калибрлеу зертханаларының құзыреттілігіне жалпы талаптар» стандарты бойынша қайта аккредиттеуден табысты өтті.

Университет ғылыми және (немесе) ғылыми-техникалық қызмет субъектісі ретінде аккредиттелген (ҚР ҒЖЖБМ 2024 ж.09.01. №000442 куәлігі).

Ғылыми жұмыс нәтижелілігінің бір көрсеткіші – кадрлардың біліктілігінің өсуі. 2023 жылы философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін 6 диссертация қорғап, бекітілді.

2023 жылдың желтоқсан айында барлығы 14 мемлекеттік бюджеттік қаржыландыруы бар жоба іске асырылып, оның ішінде мемлекеттік гранттар бойынша 13 жоба (оның 7-і жас ғалымдарға арналған) және бағдарламалық-мақсатты қаржыландыру бойынша 1 жоба болды. «Жас ғалым» бағдарламасымен бірге жалпы ГҚ көлемі өткен жылмен салыстырғанда 76,8%-ға өсіп, 189 млн теңгеге жетті.

Университеттің мал шаруашылығы, ветеринарлық қауіпсіздік және өсімдік шаруашылығы саласындағы ҒЗЖ орындаудағы ірі серіктестері Қазақстан Республикасының 5 ғылыми-зерттеу институты болды: Биологиялық қауіпсіздік мәселелері бойынша ғылыми-зерттеу институты, ҚазҒЗВИ, Жәңгірхан атындағы БҚАТУ, С.Сейфуллин атындағы ҚазАТУ, «Бараев атындағы астық шаруашылығы ғылыми-зерттеу орталығы» ЖШС.

Жалпы алғанда, 2023 жылы гранттық қаржыландыру және шаруашылық келісімшарттары бойынша жасалған келісімдер аясында ҒЗЖ қаржыландыруы 580 млн. астам теңгені құрады.

«Қостанай облысы әкімдігінің Мәдениет басқармасы» ММ 2024-2026 жылдарға арналған «Тарихи-мәдени мұраны сақтау және оларға қолжетімділікті қамтамасыз ету» бюджеттік бағдарламасына сәйкес ҚӨУ археологиялық зертханасы шаруашылық келісімшарттарын жасай отырып, облыс аумағында қазба жұмыстарын жүргізуде.

2.8. Негізгі мәселелерді талдау

1. Университеттің қаржылық тұрақсыздығы

Университет бюджетінің табыс бөлігі жеткіліксіз, табыстың негізгі бөлігі жалақы мен коммуналдық қызметтерге жұмсалады.

Қаржылық тұрақсыздықтың негізгі себептері университеттің экономикалық тұрғыдан тиімсіз ұйымдастырушылық құрылымы, экономикалық жоспарлау жүйесінің әлсіздігі, стратегиялық жоспарлаудың жеткіліксіздігі, соның ішінде қабылдау саясаты мен студенттер контингентін қалыптастырудағы кемшіліктер, зиянды білім беру бағдарламалары, инвестициялардың болмауы, яғни білім беру сапасын жақсартуға қажетті қаржылық ресурстардың жетіспеушілігі университеттің даму мүмкіндіктерін шектейді.

Бірінші кезекте бұл — пайдасыз академиялық топтардың көптігі, оқу жоспарының ПОҚ оқу жүктемесін азайту мақсатында жеткіліксіз үйлестірілуі, табыстың әртараптануының төмендігі (негізгі емес қызметтен түскен табыстар —

ғылым, басқа қызмет түрлері 10%-дан аспайды, университеттің кірісін толықтыруға кері әсер етеді, бюджеттің айқын еместігі, яғни университеттің қаржылық жоспары мен ашықтығының болмауы.

Университеттің қаржылық тұрақсыздығының салдары — МТБ жағдайы (компьютерлік база, жаңартуды талап ететін зертханалық жабдықтар, аудиториялар мен жатақханалар жөндеуді қажет етеді), университет қызметкерлерінің еңбек нәтижелеріне қызығушылығының төмендігі, университеттің бірқатар бағдарламаларына қаржыландырудың жоқтығы.

2. Біржақты білім миграциясы

Костанай облысындағы білім миграциясы біржақты сипатқа ие, себебі географиялық орналасу, шаруашылық ерекшеліктері, еңбекпен қамту перспективалары және көлік инфрақұрылымына байланысты ең перспективалы абитуриенттер Астана қаласына немесе Ресейдің жетекші жоғары оқу орындарына түседі.

3. Халықаралық деңгейде интернациоландырудың төмендігі

Шетелдік студенттердің үлесі 0,6%-ды құрайды, ағылшын тілінде бағдарламалардың болмауы және қызметкерлер мен студенттердің ағылшын тілін меңгеру деңгейінің төмендігі академиялық мобильділікті шектейді. Шетелдік ғылыми-зерттеу институттары мен жоғары оқу орындарымен ынтымақтастықты кеңейту және халықаралық жобалардың тұрақтылығын қамтамасыз ету үшін жүйелі тәсіл қажет. Негізгі себептер: шетелдік студенттер мен оқытушылар үшін логистиканың қиындықтары (тікелей әуе рейстерінің болмауы, халықаралық әуежайларға алыстығы), шетелдік студенттерге қолдау көрсету қызметінің білікті мамандарының жетіспеушілігі және тартымды инфрақұрылымның жоқтығы.

4. Ғылымды коммерцияландыру деңгейінің төмендігі

Ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстардың (ҒЗТҚЖ) нәтижелерін коммерцияландыру деңгейін төмендететін факторлар: отандық бизнестің инерциясы, көптеген ғалымдардың өнімді ілгерілету дағдыларының болмауы, материалдық-техникалық қамтамасыз ету мен зертханалық базаның жеткіліксіздігі, гранттық конкурстар мен базалық қаржыландырудағы қатысудың төмен тиімділігі.

5. Әлеуметтік жастар саясатын жүзеге асыруға мотивацияның төмендігі

Университетте адалдық пен академиялық тазалық принциптерінің сақталуын бақылауға азаматтық қоғам мен үкіметтік емес ұйымдар өкілдерінің қатысу деңгейі төмен. Сонымен қатар, оқытушылар мен студенттердің қоғамдық, тәрбиелік және волонтерлік жұмыстарға қатысуы үшін сыртқы мотивация жетіспейді.

2.9. Кешенді SWOT-талдау, қауіптерді басқару

Университеттің SWOT-талдауын жүргізу барысында сараптамалық университеттің күшті және әлсіз жақтарын (ішкі факторлар), университеттің дамуы үшін қолайлы мүмкіндіктер мен қауіптерді (сыртқы факторлар) анықтады. Олардың арасындағы байланыстар орнатылып, олардың ықпалы мен ұзақ мерзімді дамуындағы тәуекелдерді бағалау жүргізілді. Нәтижесінде бастапқы SWOT-талдаудың матрицасы жасалды.

Алғашқы SWOT-талдаудың матрицасы

Stengths/ Күшті жақтары	Weakness/ Әлсіз жақтары
1. Үш деңгейлі кадр даярлау жүйесі, білім беру бағдарламаларының кең спектрі. 2. Білім беру қызметіндегі көпжылдық тәжірибе, университеттің қалыптасқан академиялық дәстүрлері. 3. Жоғары білікті ПОҚ. 4. Жұмыс берушілермен байланыс. 5. Түлектердің жұмысқа орналасу деңгейінің жоғары болуы. 6. Мамандарды даярлау/қайта даярлау жүйесінің жұмыс істеу жүйесі.	1. ЖОО-ның қаржылық тұрақсыздығы 2. Шағын топтардың көп болуы 3. Ескірген МТБ, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым мен зертханалық база 4. Оқытуды интернациоландыру 5. ҒЗТКЖ нәтижелілігі мен оның бизнес саласындағы қажеттілігі
Opportunities / Мүмкіндіктер	Threats / Қатерлер
1. ЖОО-ның академиялық еркіндігі 2. Мамандық пен кәсіби стандарттар атласының болуы 3. Цифрлық технологиялардың қарқынды дамуы 4. Бағдарламалардың, жобалардың (аймақтық, ұлттық, халықаралық) және кәсіпорындардың шаруашылық келісімшарттық тақырыптарының болуы 5. Қоғамда педагог мамандығының беделінің артуы 6. Университеттің мамандар даярлауға жұмыс берушілердің қызығушылығы	1. Мектеп түлектерінің білім миграциясы 2. Мемлекеттің негізгі мектеп түлектерін колледждерде бюджет негізінде оқытуға жағдай жасау 3. Университеттер арасында адал емес бәсекелестік, соның ішінде шетелдік онлайн-білімнің қолжетімділігі 4. Жас оқытушылар мен ғылыми кадрлардың басқа салаларға кетуі 5. Үздіксіз білім алуға мотивацияның төмендігі

Әрекет стратегиясын әзірлеу үшін сараптамалық топ ішкі және сыртқы факторлардың өзара байланыстарын (бір ішкі және бір сыртқы фактор) бастапқы SWOT-талдау матрицасы негізінде зерттеді. Университеттің күшті және әлсіз жақтарын сыртқы ортаның мүмкіндіктері мен қауіптерімен салыстыру арқылы кеңейтілген SWOT-талдау матрицасы — шешімдер матрицасы құрылды, сондай-ақ стратегиялық міндеттер (әрекеттер) айқындалды.

КӨУ-дағы тәуекелдерді басқару процесі "Тәуекел басқару" стандарттарына сүйенеді. Тәуекел басқару барлық бизнес-процестердің құрамдас бөлігі болып табылады және университеттің барлық қызметкерлері үшін жауапкершілік болып табылады. Құрылымдық бөлімшенің жетекшісі тәуекелдерді жоюға арналған шаралардың нәтижелілігі мен тиімділігін бағалайды, бұл болашақта тәуекелдерді жою шаралары үшін талаптарды анықтауға және университет қызметіндегі стратегиялық өзгерістер туралы қорытынды жасауға мүмкіндік береді.

Университетте тәуекел басқару мәдениетін дамыту мақсатында қызметкерлердің тәуекел басқару саласындағы құзыреттілігін арттыруға бағытталған шаралар жүргізіледі. Бұл шараларға семинарлар мен ақпараттық сессиялар кіреді, оларда тәуекел-менеджменттің енгізілуінің мәртебесі мен нәтижелері, негізгі элементтері мен құралдары, қызметкерлердің міндеттері туралы ақпарат ұсынылады. Семинарлардың аяқталуы бойынша тыңдаушылар – жаңадан тағайындалған бөлім басшылары – тәуекел басқару саласындағы біліктілігін растайтын сертификаттар алады.

"Тәуекел басқару" стандартына сәйкес SWOT-талдау әзірлеу бойынша жұмыс тобы бастапқы SWOT-талдау матрицасын дайындады. Бұл матрица негізінде "әлсіз жақтарды" және "кәтерлерді" тәуекелдердің пайда болуына ықпал ететін факторлар ретінде сараптамалық бағалау жүргізіліп, әрбір тәуекелдің деңгейі анықталды. Нәтижесінде университет бойынша маңызды тәуекелдерді қамтитын тізілім құрылды, мұнда критикалық, жоғары және орташа деңгейдегі тәуекелдер көрсетілген.

Тәуекелдер, тәуекелдерді басқару тізілімі

№	Тәуекелдің атауы	Салдары	Тәуекел деңгейі	Іс-шаралар	Мерзімі	Тәуекелдерге әсер ету әдісі
1	ЖОО-ның қаржылық тұрақсыздығы	Университет бағдарламаларының аз қаржыландырылуы, МТБ	16	1. Университеттің шығыстар құрылымын оңтайландыру, оның ішінде: • басқару құрылымын оңтайландыру және	2025-2029 жж.	Тәуекелдің төмендеуі

		<p>жағдайы (компьютерлік база, жаңартуды талап ететін зертханалық жабдықтар, аудиториялар мен жатақханалар жөндеуді қажет етеді), университет қызметкерлерінің еңбек нәтижелеріне қызығушылығының төмендігі, университеттің бірқатар бағдарламаларына қаржыландырудың жоқтығы.</p>	<p>персоналдың штаттық санын қысқарту арқылы олардың жұмыс тиімділігін арттыру;</p> <ul style="list-style-type: none"> • қаржылық ресурстарды тиімді басқару және жетекшілердің өздеріне жүктелген бюджеттерді орындаудағы жауапкершілігін арттыру. <p>2. Университеттің негізгі қаржыландыру көзі ретінде абитуриенттерді тарту және студенттер құрамын сақтап қалу арқылы:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын арттыру; • бакалавриат, магистратура және докторантураға абитуриенттерді тарту мақсатында белсенді кәсіби бағдарлау жұмыстарын жүргізу. <p>3. КЕАҚ мүмкіндіктерін ескере отырып, негізгі емес қызметтен бюджет табысын кеңейту:</p> <ul style="list-style-type: none"> • табыс көздерін әртараптандыру, көп арналы қаржыландыру көздерін тарту. • қосымша білім беру бағдарламаларының тізімін жаңарту, біліктілікті арттыру және кәсіби қайта даярлау курстарына, соның ішінде педагогикалық білімі жоқ тұлғалар үшін педагогикалық қайта даярлауға тыңдаушылар санын арттыру; • пайдаланылмаған алаңдар мен ғимараттарды жалға беру; • жобалық және шаруашылық келісім-шарт жұмыстарының көлемін ұлғайту, соның ішінде университеттің дамуына бағытталған қаражат үлесін көбейту. <p>4. КӨУ түлектер қауымдастығын құру және университеттің дамуына арналған эндаумент қорының қалыптасуы (қайырымдылық көмек алу, қайтарымсыз аударымдар мен демеушілік, гранттар).</p>	<p>2025-2029 жж.</p> <p>2025-2029 жж.</p> <p>2025 ж.</p>	
--	--	--	---	--	--

2	Әлемдік экономикалық дағдарыстың келесі толқынының пайда болу ықтималдығы	Тұтынушылардың төлем қабілеттілігінің төмендеуі және университеттің қаржылық тұрақтылығының әлсіреуі.	16	<p>Университеттің қаржылық тұрақтылығын тұрақтандыру шараларын қабылдау.</p> <p>Университет шығыстарын тиімді басқару, соның ішінде білім беру бағдарламаларын үйлестіру және олардың экономикалық тиімділігін арттыру.</p> <p>Білім беру қызметтерін төлеу бойынша икемді саясат әзірлеу</p> <p>Республикалық және халықаралық деңгейдегі гранттық қаржыландыру конкурстарына қатысуға өтінімдерді көбейту.</p>	2025-2029 жж.	Тәуекелді қабылдау
3	ЖОО-ы арасындағы қатты бәсекелестік. Таланттар үшін күрес	Студенттер контингентінің азаюы, университет имиджінің төмендеуі.	16	<p>Нарықтағы сұранысқа ие білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру, оларды нақты экономика секторындағы кәсіпорындармен бірлесіп әзірлеу.</p> <p>Қосымша білім беру жүйесін тиімді ұйымдастыру, байқау іс-шараларын жүйелі түрде өткізу, ұйымдар мен мемлекеттік органдардың тапсырысы бойынша мақсатты қабылдау арқылы талантты және мотивациясы жоғары жастарды тарту.</p> <p>Шетелдік білім беру және ғылыми орталықтармен ынтымақтастық, білім беру және ғылыми қызметті интернациоландыру (қос дипломды және бірлескен білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру, академиялық алмасулар, қаржыландырылатын халықаралық гранттар мен жобаларға қатысу, бірлескен ғылыми жинақтар мен жарияланымдарды басып шығару және т.б.).</p> <p>Бакалавриат түлектерін шетелдік университеттерде оқыту мақсатында «Болашақ» ХБО-мен ынтымақтаса отырып, халықаралық бағдарламалар әзірлеу.</p> <p>Профессор-оқытушылар құрамының сапасын арттыру.</p>	2025-2029 гг.	Тәуекелдің төмендеуі

				<p>Университетті басқарудың бейімделген жүйесін құру. Қосымша қызметтерді дамыту. Жарнамалық қызмет.</p>		
4	<p>Шағын жинақталған топтардың көп болуы</p>	<p>Қаржылық тұрақтылықтың жоғалуы, штат санының қысқаруы, білім беру бағдарламаларының жабылуы, университеттік бағдарламаларды жүзеге асыру үшін қаржылық қаражаттың жетіспеушілігі (профессор-оқытушылар құрамының және студенттердің академиялық ұтқырлығы, сыртқы конференцияларға, тағылымдамаларға қатысу және т.б.).</p>	16	<p>Абитуриенттерді қабылдау саясатына жаңа тәсілдерді енгізу, студенттер контингентін қалыптастыру және сақтау. Оқытудың интернациоландырылуын арттыру, шетелдік және басқа өңірлерден, оның ішінде «Серпін» бағдарламасы бойынша студенттер тарту үшін жағдай жасау. Білім беру бағдарламаларының экономикалық тиімділігін арттыру үшін шаралар кешенін жүзеге асыру.</p>	2025-2029 жж.	Тәуекелдің төмендеуі
5	<p>Ескірген МТБ, оның ішінде ақпараттық-коммуникациялық инфрақұрылым мен зертханалық база</p>	<p>Университет беделінің төмендеуі, ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасының нашарлауы, түлектердің өндірісте ұзақ уақыт бойы бейімделуі.</p>	16	<p>Аймақтық, мемлекеттік және халықаралық бағдарламалар мен жобаларға қатысу арқылы инфрақұрылымды модернизациялау, материалдық-техникалық базаны қайта жаңарту және жақсарту Ғылыми-зерттеу институттарымен келісімдер жасау, кәсіпорындарда кафедра филиалдарын ашу. Қазақ тіліндегі оқу-әдістемелік әдебиеттерді сатып алу. Университет оқытушыларының оқу әдебиеттерін әзірлеуі.</p>	2025-2029 жж.	Тәуекелдің төмендеуі
6	<p>Университет имиджінің төмендеуі</p>	<p>ЖОО-ның білім беру қызметтерінің әлеуметтік беделінің төмендеуі және соның нәтижесінде абитуриенттер санының азаюы, студенттердің басқа</p>	12	<p>Университеттің имиджін арттыру бағдарламасын жүзеге асыру, оның ішінде:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ұсынылатын білім беру қызметтерінің сапасын үнемі бақылау; • материалдық-техникалық базаны дамыту; • жоо-ның білім беру қызметтерін көрсету 	2025-2025 жж.	Тәуекелдің төмендеуі

		университеттерге кетуі, өңірдің әлеуметтік маңызды мәселелерін шешуге университеттің қатысу деңгейінің төмендеуі.		мәдениетін қалыптастыру; • университеттің ішкі имиджін қалыптастыру; • университет брендин халықаралық және республикалық деңгейде қалыптастыру, насихаттау және күшейту. Корпоративтік адалдықты қалыптастыру және қызметкерлер мен студенттердің сыртқы аудиторияларға өз ұйымдары туралы көзқарастарын білдіре отырып, университеттің имиджін көтеру ретінде таныту.		
7	Ғылыми-зерттеу жұмыстарын коммерцияландырудың төмен деңгейі және оның бизнестегі сұранысының жеткіліксіздігі	<ul style="list-style-type: none"> • Университеттің негізгі емес қызметтерден түсетін табысының төмендеуі. • «Білім-ғылым-өндіріс» жүйесіндегі тұрақты байланыстардың үзілуі. • Бюджеттік және жеке салалардан инвестициялар тартудың төмендеуі. • Ресурстық әлеуетті жаңарту үшін бөлінетін қаражаттың қысқаруы (МТБ, профессор-оқытушылар құрамының біліктілігін арттыру, технологиялар). • Жетекші ғалымдардың жалақысының азаюы. 	8	<p>Гранттық, бағдарламалық-мақсаттық және базалық қаржыландыру бойынша жобалардың саны мен сомасын арттыру, мемлекеттік және жекеменшік нысанындағы ұйымдармен шаруашылық келісімшарттар жасау.</p> <p>Ғылыми жобалардың сметаларын жасау кезінде қызметкерлердің еңбекақысын, жабдықтарды жаңарту мен жұмыс қабілеттілігін сақтау, орындаушылардың біліктілігін көтеру және жарияланымдық белсенділігін арттыруды ескере отырып құру.</p> <p>Ғылыми мектептерді дамыту және стартаптарды құру мақсатында жас ғалымдар мен білім алушыларды жұмыс топтарына қосу.</p> <p>Студенттер мен оқытушылар кәсіпкерлігін дамыту, бизнес саласы және мемлекетпен байланыс орнатуды жақсарту үшін жобалық кеңсе ашу.</p>	2025-2029 жж.	Тәуекелдің төмендеуі
8	Адами ресурстар мен университет ресурстарын басқарудың сапасы (HR)	Қызметкерлердің ынтымақтасуы мен еңбек ету тиімділігінің төмендеуі, профессор-оқытушылар құрамының қартайюы, ғылыми дәрежесі бар профессор-оқытушылар	8	<p>Орта буын менеджерлерінің жетіспеушілігін шешу мақсатында ұйымдық басқару құрылымын қайта құру.</p> <p>Талантты қызметкерлермен жұмыс жасау бағдарламасын әзірлеу және оны іске асыру.</p>	2025-2029 жж.	Тәуекелдің төмендеуі

		кұрамының азауы.	Қызметкерлердің қанағаттану деңгейіне бағытталуды арттыру. Басқа ұйымдардан жас, ғылыми дәрежесі бар оқытушыларды шақыру. Университет оқытушыларын докторлық диссертацияларды дайындау мен қорғауға көмектесу.		
--	--	------------------	---	--	--

3. Университеттің миссиясы, көзқарасы, құндылықтары мен даму перспективасы

3.1. Миссия, көзқарасы, құндылықтар

Миссия – өңірдің даму басымдықтарына сәйкес бәсекеге қабілетті мамандарды даярлауға бағытталған біртұтас білім беру және ғылыми-зерттеу экожүйесін құру.

Көзқарас – Қазақстан университеттері арасында жасанды интеллект технологияларын қолдануда көшбасшы болып табылатын, машина жасау, АӨК, педагогикалық білім беру және экология салаларында заманауи материалдық-техникалық базаға ие өңірлік университет.

Мақсат – Қазақстанның жетекші ғылыми-білім беру орталығына айналу. Университет құндылықтары гуманизм, адамның құқықтары мен бостандықтарын сақтау, мемлекетке деген құрмет, жоғары ар-намыс және адалдық қағидаттарына негізделген.

3.2. Университеттің даму перспективалары

1 стратегиялық бағыт. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді дамыту

Өңірлік жоғары оқу орнының миссиясын жүзеге асыру мақсатында университет білім беру қызметтерінің сапасын жақсартуға бағытталған шараларды одан әрі жүзеге асырады.

Заманауи еңбек нарығының талаптарына сай жаңа және инновациялық білім беру бағдарламалары (ББ) жасалады, сондай-ақ «Академиялық артықшылық орталығы», «Мамандығым - болашағым», «Педагогикалық білім беруді күшейту» 30 жаңа педагогикалық білім беру бағдарламасы сияқты жобалар арқылы кадрларды алдын ала даярлау моделі жүзеге асырылады.

Білім беру бағдарламаларының мазмұнын жаңарту еңбек нарығының, соның ішінде өңірлік еңбек нарығының жаңа талаптары мен негізгі құзыреттіліктерін ескере отырып жүзеге асырылады.

Қазіргі заманғы форсайт әдістері негізінде кадрларға деген сұранысты болжау мақсатында, ЖАО-дан қаржыландыру болған жағдайда, өңірлік жаңа мамандықтар Атласы әзірленеді. Форсайт зерттеулерінің аясында өңір тұрғындары, бизнес және білім беру жүйесінің өкілдері арасында сауалнамалар жүргізу, сондай-ақ терең сұхбаттар өткізу жоспарлануда. Осы мақсатта кадрларды алдын ала даярлау бойынша жергілікті атқарушы органдардың, бизнестің және білім беру ұйымдарының күштері біріктіріледі.

Өңірлік экономиканың қажеттіліктеріне сәйкес жаңа білім беру бағдарламалары әзірленіп, енгізіледі.

Оқыту бағдарламаларының еңбек нарығында сұранысқа ие заманауи бағдарламаларды жасау, оқуға жайлы жағдайлар жасау, жаңа жатақханалар салу, ерте кәсіби бағыттау жұмыстары арқылы білім алушылар саны артады.

Халықаралық білім беру аясында әлемнің 700 үздік университетімен қос дипломды білім беру бағдарламалары жүзеге асырылады, сыртқы академиялық ұтқырлыққа қатысатын студенттер мен оқытушылар саны артады, шетелдік жоғары оқу орындарымен ғылыми-зерттеу жобалары жүзеге асырылады. Университеттің профессор-оқытушылар құрамы халықаралық ғылыми және білім беру жобаларына белсенді түрде қатысады, шетелдік университеттермен серіктестік ауқымы мен саны кеңейтіледі, ал ағылшын тілінде өткізілетін пәндер мен білім беру бағдарламаларының саны арттырылады.

Заманауи білім беру бағдарламаларын жасау басқа өңірлерден талапкерлерді тартуға мүмкіндік береді.

Университет оқытушылары әлемнің жетекші университеттерінде «Болашақ» және басқа бағдарламалар аясында ғылыми тағылымдамадан өтеді.

Қостанай облысының экономикасындағы басым салалар бойынша университет жұмыс берушілер мен стейкхолдерлермен консорциумдар мен одақтар құруды жалғастырады. Сонымен қатар, облыстың ірі кәсіпорындарында кафедра филиалдары мен университет өкілдіктерін ашу іс-шаралары атқарылып, бұл «университет-кәсіпорын» моделін жаңа деңгейде іске асыруға мүмкіндік береді.

Орта білім жүйесін дамытуға қолдау көрсету жоспары аясында университеттің аймақтық білім ұйымдарымен тұрақты өзара іс-әрекет жүйесін құру үшін педагогикалық кадрларды даярлау сапасын арттыруға, инклюзивті білім беруді дамытуға, кәсіби бағдар беру мен дарынды балаларға қолдау көрсетуге, сондай-ақ шағын жинақталған мектептерді қолдауды күшейтуге ерекше назар аударылады.

Жүзеге асыруға жоспарланған бағыттар:

1. Білім беру бастамаларын интеграциялау:

- «Білім беруді жаңғырту» жобасын кеңейту,

- «Психологиялық-педагогикалық қолдау» жобасын дамыту арқылы инклюзивті білім берудің сабақтастығы мен үздіксіздігін қамтамасыз ету.

- Ерекше білім беру қажеттіліктері бар оқушыларға қолдау көрсету үшін «Педагог-ассистент» практикасын енгізу.

2. Шағын жинақталған мектептерді (ШЖМ) қолдау:

- ШЖМ-мен өзара іс-қимыл үшін диалог алаңын құру.

- Педагогтарды даярлауға арналған қосымша Minor бағдарламаларын әзірлеу.

- ШЖМ қажеттіліктерін ескере отырып, мұғалімдерді қайта даярлау бағдарламаларын іске асыру.

3. Мамандырылған білім беру бағыттарын дамыту:

- Білім беру жобаларын жүзеге асыру: «Экологиялық мектеп», «Инженерлік академия», «Үздіксіз білім берудегі педагог» (педагогикалық ББ-на түсушілердің кем дегенде 60%-ын қабылдау қамтамасыз етілген жағдайда).

4. Кәсіби бағдарлау және диагностикалық жұмыс:

- «Дарын бала» балалардың дарындылығы диагностикасын ұйымдастыру және метапәндік олимпиадаларды өткізу.

- Кәсіби бағдарлау жүргізу мақсатында «Балабақша — мектеп — жоғары оқу орны» жобасы бойынша ынтымақтастықты дамыту.

Қостанай облысының 2023-2029 жылдарға арналған білім беру жүйесін дамыту жөніндегі өңірлік жол картасына сәйкес, ұзақ мерзімді перспективада мектепке дейінгі білім беру педагогтерін қайта даярлау бойынша бағдарламалар әзірлеу көзделген.

IT, автомобиль және ауыл шаруашылығы машиналарын жасау, электр энергетикасы бағыттары бойынша өңірлік кәсіпорындар мен жаңадан салынып жатқан кәсіпорындар үшін кадрларды дайындаудың нақты жүйесі құрылатын болады. Қолданыстағы білім беру бағдарламаларын жаңарту және өңірлік экономика үшін жаңа білім беру бағдарламаларын әзірлеу жоспарлануда:

- Қазақстандағы логистикалық құрылымның қарқынды дамуына байланысты және өңірдің экономикалық деңгейін көтеру мақсатында 2026-2027 жылдары «Көлік, көліктік техника және технологиялар» білім беру бағдарламасына Minor «Көліктегі логистика» пәні енгізіледі.

- 2027 жылға қарай автомобиль жасау саласындағы перспективалық трендтерді ескере отырып, атап айтқанда, отын элементтеріндегі автомобильдер өндірісі, цифрлық технологияларды, соның ішінде автомобильдерді интернетке қосу мүмкіндігін кеңейту, қазіргі «Машинажасау» ББ инновациялық білім беру бағдарламасына айналады.

- 2029 жылға дейін «Цифрландыру, ғылым және инновациялар есебінен технологиялық серпіліс» ұлттық жобасы аясында жасанды интеллекттің көмегімен бизнес-модельдеріне өзгерістер енгізу және реттеу процестерін адам

қатысуынсыз жүзеге асыруды қамтамасыз ету мақсатында 2024-2025 жылдары «Технологиялық процестерді автоматтандыру» инновациялық білім беру бағдарламасы іске қосылады.

- Қазіргі «Электр энергетикасы» ББ аясында энергетика саласында цифрлық трансформацияны институционалды қолдауды қамтамасыз ететін цифрлық энергетикаға басымдық берілетін болады, бұл өңірдегі энергетика саласы бойынша жоғары білікті мамандар даярлау мақсатында жүзеге асырылатын болады. Бұл ББ траекториясы «Қостанай облысының энергия үнемділігі» өңірлік бағдарламасы аясында іске асырылмақ.

- **Ветеринария. Ауыл шаруашылығы, АӨК дамыту.** ҚР АӨК дамытудың 2021-2030 жылдарға арналған концепциясында «Өсімдік шаруашылығы» бөлімінде негізгі мәселелер ретінде фитосанитарлық қадағалау жүйесінің болмауы, өсімдіктерді қорғау құралдарының айналымын және қолданылуын есепке алу мәселелері аталған. Осыған орай, «Өсімдіктер карантині және оларды қорғау» жаңа ББ іске асырылуда, ол Қостанай облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспарының міндеттерінің бірі ретінде өсімдіктер өнімдерін қорғау бойынша сұранысқа ие мамандарды даярлауды көздейді.

Аграрлық өнеркәсіптік кешенінің жаңа даму трендтерін ескере отырып, 2028 жылға дейін ауыл шаруашылығы және АӨК саласында инновациялық білім беру бағдарламасы әзірленіп, іске асырыла бастайды.

Сондай-ақ, хирургия, ауруларды диагностикалау, үй жануарларының өліктерін жою әдістері мен тәсілдерін зерттеу және микробіліктіліктер алу бойынша курстар әзірлеу жоспарлануда.

Қостанай облысының 2021-2025 жылдарға арналған даму жоспары аясында «Ауыл шаруашылығы» бағыты бойынша АӨК мамандарын даярлау және біліктілігін арттыру университет тарапынан қосымша білім беру арқылы жүзеге асырылады. Өңірдің қайта өңдеу саласындағы, соның ішінде сусын өндіру бағытындағы кәсіпорындар үшін кадрлар даярлау мен олардың өзара ынтымақтастығы жаңа деңгейге көтерілмек.

Университеттің инфрақұрылымы бар ғимараттар мен құрылыстарды жаңарту арқылы жетілдіріледі. Оқу корпустарында жаңа зертханалар, оның ішінде виртуалды зертханалар, сыныптар, аудиториялар, халықаралық стандарттарға сәйкес келетін залдар мен студенттердің талаптарын ескере отырып, жаңа оқу бөлмелері құрылатын болады.

Компьютерлік техника жаңартылып, қажетті бағдарламалық қамтамасыз ету сатып алынады. Университет кітап қорын, оның ішінде электронды нұсқадағы қорды жаңартуды жалғастырады, заманауи электронды оқу залдары құрылатын болады.

Университеттің үшінші миссиясын жүзеге асыру аясында университет студенттік жастары әлеуметтік бағыттағы өңірлік бағдарламалар мен жобаларды іске асыруға барынша қатысады.

Университет студенттері мектеп мен колледждер дебат клубтарының жұмысын белсендіретін болады, бұл арқылы бірыңғай дебаттық қауымдастық құрылады. Сонымен қатар, дебат турнирлерінде жемқорлық мәселелері, нашақорлықпен күрес, жастардың әлеуметтік жауапкершілігін дамыту мәселелері өзектілендіріліп, ЖРО «Қостанай облысының дебаттары» атты екі маусымдық облыстық жобасын жүзеге асыруға көмек көрсетіледі.

Студенттік клубтар қаланың жастар ұйымдарымен бірге КВН Лигасы, «Intellect ASU» зияткерлік ойындары және басқа да өңірлік жобалар аясында ынтымақтастықты жалғастырады.

Волонтерлік клубтар Тобыл өзенінің жағалауын тазалау, зооклубтарға көмек көрсету, донорлық, экологиялық, зоологиялық және профилактикалық акцияларға қатысу арқылы әлеуметтік белсенділік пен еріктілер қызметінің ауқымын кеңейтеді.

Психологиялық қызметтің жұмысын күшейту мақсатында оқу процесінде студенттердің ментальдық денсаулығын дамытуға бағытталған жобаларды әзірлеу және басқа да серіктестік түрлерін іске асыру үшін «Bilim Foundation» корпоративтік қорымен бірлескен әрекеттерді жүзеге асыру қамтамасыз етіледі.

Психологиялық қызметтің жұмысын күшейту «Bilim Foundation» корпоративтік қоры мен білім алушылардың ментальдық денсаулығын дамыту және басқа да серіктестік түрлерін жүзеге асыру мақсатында бірлескен қызмет туралы Меморандум негізінде ынтымақтастықты қамтамасыз етеді.

Шаралар:

- Университеттің имиджін арттыру, ғылым, білім және мәдениет орталығы ретінде қалыптастыру және қолдау;
- Сұранысқа ие білім беру бағдарламаларын, оның ішінде қос дипломды бағдарламаларды құру;
- Оқыту, тұру және демалу үшін ыңғайлы орта жасау;
- Мектеп оқушыларына ерте жастан кәсіби бағдарлау жұмыстарын ұйымдастыру;
- Формалды, формалды емес, бейресми білім беру курстарының спектрін кеңейту;
- Университетте әзірленген білім беру бағдарламалары бойынша педагогтерге біліктілікті арттыру курстарын ұйымдастыру;
- Қостанай облысындағы мектепке дейінгі балалардың білім беру жүйесіндегі өзекті мәселелерді анықтау бойынша жыл сайынғы талдау жүргізу, соның ішінде кадрларға деген сұранысты анықтау;
- ЖАОК курстарын құру;
- Студенттер мен педагогикалық құрамның тілдік құзыреттілігін арттыру мақсатында тегін тіл курстарын ұйымдастыру;
- Волонтерлік қызметтің жаңа бесінші бағыты – интеллектуалдық волонтерлікті дамыту.

- Студенттік клубтар мен институттардың өз-өзіне ұйымдастырылу, өзін-өзі басқару және әлеуметтік белсенділік деңгейін анықтау мақсатында олардың рейтингін жүргізу;
- Студенттік өзін-өзі басқару органдарының жұмысын күшейту (жастар ісі комитеттері, студенттік парламенттер, студенттік кеңестер және басқа да ұйымдар);
- Университеттің даму жоспары бойынша жыл сайын ББ дамытуға бағытталған қаржы қаражатын бөлу (компьютерлік техника, оқу әдебиеті, зертханалар және т.б., ПОҚ және қызметкерлердің біліктілігін арттыру).

2 стратегиялық бағыт. Өмір бойы білім алу жүйесін дамыту

Кредиттік (жинақтаушы) оқу жүйесі жаңа кәсіби құзыреттерді игеруді көздейтін және бейресми білім нәтижелерін тануды қамтамасыз ететін жүйе болып табылады, бұл үздіксіз білім беруді дамыту үшін негіз болады.

Университеттің қосымша білім беру жүйесінде біліктілігін арттырған тұлғалар санының өсуі тұрақты түрде жалғаса береді.

Білім, дағдылар және құзыреттерді меңгеру үшін әртүрлі оқу форматтарында курстар өткізіледі. Олардың қатарында әлемдік деңгейдегі провайдерлер, мысалы, Coursera, edX, Udacity және ЖАОК платформалары арқылы ұсынылатын ашық онлайн-курстар, сондай-ақ университеттерде арнайы әзірленген ЖАОК курстары бар.

Университеттің қазіргі интеграцияланған платформасы онлайн оқытуға кеңінен қолжетімділікті қамтамасыз ету мақсатында курстарды аяқтағаны туралы жеке электронды сертификаттар беруді жоспарлап отыр.

Үздіксіз білім беру жүйесін дамыту және формалды емес оқытудың нәтижелерін тану аясында педагогикалық кадрларды қайта даярлау жұмысы жалғасады. 2025 жылға дейін жалпы білім беру пәндері бойынша мамандықтары бар мұғалімдерді (музыка пәні мұғалімі, бейнелеу өнері және еңбек пәнінің мұғалімі, бастапқы әскери дайындық мұғалімі) даярлау бойынша қосымша 3 бағдарлама әзірленіп, енгізілетін болады. Педагогикалық қайта даярлау бағдарламалары бойынша тыңдаушылардың саны жыл сайын 100-ден кем болмайды деп болжануда.

Компаниялармен және бизнеспен, соның ішінде аймақтық мамандықтар картасына (аймақтық Атлас) негізделіп отырып, еңбек нарығында сұранысқа ие біліктіліктер мен дағдылар бойынша қысқа мерзімді курстардың спектрі кеңейтіледі.

2026 жылға дейін азаматтардың цифрлық құзыреттіліктерін арттыру мақсатында халыққа базалық цифрлық сауаттылық курстары әзірленіп, қосымша білім беру бағдарламалары бойынша цифрлық сауаттылықты арттырған азаматтардың саны артады. Азаматтардың цифрлық құзыреттіліктерін көтеру ақпараттық-коммуникациялық технологиялар саласында кадрларды даярлау, қайта даярлау және микро-біліктіліктерді алу жүйесі арқылы жалғасады.

Бұл қажетті кәсіби дағдыларды қысқа мерзімде меңгеруге, жеке оқу траекториясын құруға және білімдегі кемшіліктерді жоюға мүмкіндік береді.

2029 жылға дейін халықтың формалды емес біліммен қамтылуын арттыру мақсатында ашық онлайн-курстар әзірленіп, орналастырылатын болады.

Педагогикалық кадрлар мен қызметкерлердің біліктілігін арттыру жүйесі жоғары білім дамуының тенденцияларын, аймақтық экономика приоритеттерін және ғылым мен техниканың жетістіктерін ескере отырып құрылатын болады. Университет қызметкерлері мен оқытушылары үшін біліктілікті арттыру курстарының тізімі кеңейтіледі. Әрбір университет оқытушысы оқытатын пәндерге сәйкес біліктілікті арттыруды үш жылда кемінде бір рет өтеді.

Шаралар:

- Үздіксіз білім беру аясында біртұтас академиялық кредиттер және кредитсіз оқыту жүйесін енгізу.
- «Күміс университет» жобасы бойынша білім беру бағдарламаларының тізімін кеңейту.
- Инклюзивті білім беру және ересектер үшін (life-long learning) білім беруді қамтитын мақсатты топтардың кеңеюі арқылы білім беру қызметтерін әртараптандыру.
- Аймақтық мамандықтар картасына негізделген қысқа мерзімді курстар мен базалық цифрлық сауаттылық курстарын әзірлеу.
- Жаңа мамандықтар мен құзыреттер атласы аясында IT-компаниялармен бірлесіп дуальды оқыту жүйесін енгізу.
- Педагогикалық институт кафедраларын профильді бағыттар бойынша педагогикалық қайта даярлау бағдарламаларын әзірлеу мен жүзеге асыруға тарту.
- Формалды емес білім бойынша ашық онлайн-курстар әзірлеу және оларды университет сайтында орналастыру.

3 стратегиялық бағыт. Ғылыми зерттеулер және инновациялық идеяларды аймақтандыру

Даму тенденциялары негізгі ғаламдық трендтермен байланысты: интернациоландыру, инвестициялар, жарияланымдар. Ғылымға инвестиция тартудың негізгі принциптерінің бірі ресурстық мәселелерді шешу үшін мультиканалдылық болып табылады. Бұл, яғни, ҒЖЖБМ және басқа министрліктер, Ғылым қоры мен даму институттары арқылы қаржыландыру, мемлекеттік-жеке меншік серіктестіктер, шаруашылық келісімдер, университеттің өз қаражаты және халықаралық гранттарды қамтиды. Осы тұрғыдан алғанда, жастардың қажеттіліктеріне бағытталған «smart-университет» моделі бойынша кезең-кезеңмен жұмыс жүргізу өзекті болып табылады.

«Жайлы мектеп» жобасы аясында университет ғылыми әлеуетті арттыру және білім саласындағы зерттеу қызметін бағыттау арқылы жаңа форматтағы мұғалімдерді даярлауды көздейді. Университет ғалымдарының форсайт-зертханалар және басқа педагогикалық бағыттар бойынша жүргізілген зерттеулері аймақтың қажеттіліктері мен мұғалімдердің біліктілігін арттыру үшін қолдау табады және тәжірибеде қолданылатын болады. Қостанай облысында психологиялық-педагогикалық түзету кабинеттері мен инклюзияны қолдау кабинеттері желісінің кеңеюіне байланысты арнайы педагогтың кәсіби құзыреттеріне зерттеу жүргізілетін болады, бұл аутистикалық спектрдегі балаларды қолдау мәселесін шешуге көмектеседі. Сонымен қатар, «Жасыл Қазақстан» жүйесінде оқушылардың экологиялық мәдениетін дамыту жобасы жүзеге асырылатын болады. Бұдан басқа, инклюзивті білім беру, арнайы психологиялық-педагогикалық қолдау және арнайы білім беру қажеттіліктері бар балаларды ерте түзетуге үлкен көңіл бөлінеді.

Университеттің ең маңызды перспективасы — ҒЖЖБМ ЖМҚ бағыты бойынша 4 миллиард теңге көлемінде қаржыландырумен Академиялық артықшылық орталығы (ААО) қызметін жүзеге асыру. Бұл жобаның мақсаты — Қостанай облысының басымдықтарына сәйкес бәсекеге қабілетті кадрларды даярлау, білім беру траекторияларын қалыптастыру және ғылымды қажетсінетін технологиялар, өндірісті бақылау және басқару жүйелерін әзірлеу, өндірістік процестерді автоматтандырудың экономикалық тиімділігін бағалау бағытында ғылыми зерттеулер жүргізу, сондай-ақ машина жасау, агроөнеркәсіп кешені, цифрлық технологиялар саласындағы болжамды даму деңгейіне жету. ААО Қазақстанның өнеркәсіптік көшбасшыларымен өзара әрекеттесудің жаңа деңгейіне шығуын қамтамасыз етуі тиіс.

Мемлекеттік гранттар тартатын ғалымдардың ғылыми мектептері, олар жүргізетін жүздеген шаруашылық келісімдер мен ҚБ ҒЗИ қызметі мал шаруашылығы мен ветеринария саласында жаңа деңгейдегі ынтымақтастықтың пайда болуына ықпал етеді, ал аграрлық жоғары оқу орындары мен Ауыл шаруашылығы министрлігінің ғылыми-зерттеу институттарымен ынтымақтастық өсімдік шаруашылығы саласындағы зерттеулерге жана мүмкіндіктер ашады. Қостанай облысында экологиялық және аграрлық туризмді дамыту, еңбек нарығын зерттеу және өңірдің тұрақты дамуының ұйымдастырушылық-экономикалық механизмдерін анықтау, сондай-ақ экономика мен қаржы саласындағы өңірлік бағдарламалар аясында инновациялық әдістер мен технологияларды енгізу сияқты зерттеу бағыттары одан әрі дамитын болады.

- Ғылымның басым бағыттары бойынша қолданбалы зерттеулерге, оқу әдістемелері мен технологияларына ресурстарды шоғырландырып, олардың нәтижелерінің жоғары оқу орнының және өңірдің әлеуметтік-экономикалық дамуына тигізетін әсерін ескеру.
- Ғалымдардың біліктілігін арттыру және жобалық менеджмент, жобаларды қаржыландыру саласында кеңес беру, жарияланымдық белсенділікті ынталандыру.

- Салааралық стратегиялық ғылыми-техникалық міндеттерді шешуге арналған ғылыми-техникалық бағдарламалар бойынша бағдарламалық мақсатты қаржыландыруға жыл сайынғы конкурстарға қатысу.
- Ғылыми мектептерді қолдау бағдарламаларын, ғылыми саладағы тәлімгерлікті және әр түрлі дайындық деңгейіндегі жас ғалымдарды қолдау шараларын кеңейту.
- Университеттің әлемдік жетекші ғылыми орталықтармен серіктестігін нығайту, отандық ғылымның халықаралық ғылыми кеңістікке интеграциясын күшейту.

4 стратегиялық бағыт. Мемлекеттік тілді дамыту

Бұл бағытта білім алушылар мен профессорлық-оқытушылар құрамына арналған мемлекеттік тілді оқыту курстары жалғастырылуда (және қамту аясын кеңейтуге), сондай-ақ педагогикалық ұжымның мемлекеттік тілде жүргізілетін жарияланым белсенділігін ынталандыруға басты назар аударылатын болады.

Шаралар:

- Университет студенттерінің және қызметкерлерінің мемлекеттік тілді меңгеру деңгейін арттыру.
- Мемлекеттік тілде оқу құралдарымен/оқу-әдістемелік кешендермен қамтамасыз ету деңгейін арттыру.

5 стратегиялық бағыт. Жасанды интеллект негізіндегі процестерді енгізу

Жасанды интеллектті университет процестеріне енгізу білім беру сапасын жақсартуға, еңбек өнімділігін арттыруға, жарияланымдық белсенділікті көтеруге, сұранысқа ие жобалар санын көбейтуге ықпал етеді. Жасанды интеллект саласындағы зерттеулерді ынталандыру, ғылыми-зерттеу жұмыстарында және оқу процесінде ЖИ элементтерін пайдалану жоспарлануда.

Шаралар:

- ПОҚ және білім алушылардың ЖИ технологияларын меңгеру деңгейін арттыру.
- Ғылыми-зерттеу жұмыстарында ЖИ қолдану деңгейін арттыру.

4. Стратегиялық бағыттар, мақсаттар, мақсатты индикаторлар және оларды жүзеге асыру міндеттері

1 стратегиялық бағыт. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім беруді дамыту

Мақсаты 1. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін қамтамасыз ету.

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
1. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім саласындағы білім беру қызметтері	ТБ	АМП	адам	8189	8400	8600	8700	8800	9000
Міндеті 1. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білімнің қолжетімділігін арттыру үшін жағдай жасау									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Студенттер жатақханаларында енгізілген төсек-орындар саны	ӘШБ	Ректор	бірл.	320	-	-	-	350	-
2. Ерекше білім беру қажеттіліктері бар студенттерге білім беру бағдарламаларымен қанағаттану деңгейі	ИБЖИБТО	АМП	%	-	60	65	70	75	80
2. Инклюзивті білім беру моделі негізінде біліктілігін арттыру туралы сертификаты бар ПОҚ үлесі	ҚББ	АМП	%	100	100	100	100	100	100
3. Әлемдік платформадағы ЖАОК меңгерген студенттер саны	ҚББ	АМП	адам.	1000	1100	1200	1300	1400	1500
4. Соңғы 5 жылда жөндеу жүргізілген ғимараттар саны	ӘШБ	Ректор	кв. м.	8500	10000	10000	10000	10000	10000

Мақсаты 2. Өңірлік экономиканы кадрлармен толықтыру

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
1. Оқуды бітіргеннен кейінгі бірінші жылы жұмысқа орналасқан түлектердің үлесі	МжЖҚО	АМП	%	84	85	86	87	88	89
Міндеті 2. Аймақтық еңбек нарығының сұранысына сәйкес білім беруді сапасының жоғары деңгейін қамтамасыз ету									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Аккредиттелген білім беру бағдарламалар үлесі	САЖБСБ	АМП	%	78	80	83	85	87	90
2. Заманауи жабдықпен жабдықталған басымды ББ (машина жасау, биология, химия, агрономия, ақпараттық жүйелер және роботехникасы, аранйы білім беру) үлесі (сұраныс негізінде)	ҚҚжМСБ	Ректор	%	20	40	70	80	90	100

Мақсаты 3. Жоғары және жоғары орнынан кейінгі білім беруді интернациоландыру

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
1. ЖОО-ның халықаралық білім беру бағдарламалар саны	БББ	АМП	бірл.	8	8	9	9	9	9
Міндеті 3. Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім беруді интернациоландыру аясын кеңейту үшін жағдай жасау									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. ПОҚ жалпы санынан ағылшын тілінде сабақ беретін ПОҚ құрамының үлесі	ИжАҰБ	ЗИжЦП	%	15	13	13	13	13	13

2. Ғылыми жобалардың жалпы санынан қолданыстағы халықаралық ғылыми жобалар мен бағдарламалардың үлесі	ИжАҰБ, ҒКБ	ЗИжЦП	%	10	12	14	16	18	20
Міндеті 4. Университеттің жаһандық деңгейдегі танымалдылығын арттыру									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Әлемнің жетекші ғылыми орталықтары мен университеттерінде тағылымдамадан өткен ғылыми қызметкерлер саны	ИжАҰБ	ЗИжЦП	адам.	9	10	12	14	16	18
2. Педагогикалық қызметке тартылған шетелдік сарапшылардың үлесі	ИжАҰБ	ЗИжЦП	%	1,9	1,9	2,0	2,1	2,2	2,3

2 стратегиялық бағыт. Өмір бойы білім алуды дамыту

Мақсаты 4. Үздіксіз білім беру жүйесін дамыту және халықты формальды емес біліммен қамтуды кеңейту

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
1. 6-74 жас аралығындағы цифрлық сауаттылықты арттыруға бағытталған формальды емес білім беру бағдарламалары бойынша білім алушылардың саны	ҚББ	АМП	адам.	15	18	20	22	24	25
Міндет 5. Мазмұнды әзірлеу және халықты бейресми біліммен қамтуды кеңейту бойынша жұмысты жандандыру									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Күміс университеті бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	ҚББ	АМП	адам	32	35	37	39	40	45

2. Формальды емес білім беру (Күміс университетінен басқа) бағдарламалары бойынша тыңдаушылар саны	ҚББ	АМП	адам	162	175	180	185	190	200
3. Университеттің әлемдегі ең ірі платформалардағы қолжетімді онлайн курстарының саны	ҚББ	АМП	бірл.	-	-	1	2	2	3

3 стратегиялық бағыт. Ғылыми зерттеулер және инновациялық идеяларды аймақтандыру

Мақсаты 5. Ғылыми-зерттеу экожүйесін құру және ПОҚ-тың білім беру және ғылыми жобаларға қатысуын арттыру

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 год	2027 год	2028 год	2029 год
1. Ғылыми-зерттеу жұмысымен айналысатын ПОҚ үлесі	ҒКБ	ЗИЖЦП	%	50	60	70	80	90	100
2. Бір қызметкерге шаққанда Q1, Q2 JCR жоғары рейтингті басылымдардағы жарияланымдардың орташа саны	ҒК	ЗИЖЦП	бірл.	0,102	0,104	0,106	0,108	0,111	0,113

Міндеті 6. Ғылымның нәтижелілігін арттыру және оның коммерцияландырылуы

Қызметтің негізгі көрсеткіштері

1. Университетті дамытуға, оның ішінде эндаументтік қор шеңберінде тартылған инвестициялардың көлемі	ҚЭҚ	ЗИЖЦП	%	3,0	4,0	5,0	6,0	7,0	8,0
2. Ғылыми-зерттеу қызметінің коммерцияландырылатын жобаларының саны	Smart-центр	ЗИЖЦП	бірл.	-	-	-	3	4	5
2. Университеттің ғылыми әзірлемелерін өз қызметіне енгізу үшін өнеркәсіптік және	ҒКБ	ЗИЖЦП	бірл.	10	15	18	20	23	25

коммерциялық серіктестермен жасалған келісімдер саны									
Міндеті 7. Ғылыми-инновациялық әлеуетті арттыру									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Ғылыми жабдықтарды жаңартуға жұмсалған қаражат үлесі	ҚБ ҒЗИ, ҚЭҚ	ЗИЖЦП	%	1	1,5	2	2,5	3	3,5
2. Мемлекеттік бюджет қаражаты есебінен жүзеге асырылатын ғылыми-зерттеу жұмыстарының шеңберінде алынған патенттер саны	ҒКБ	ЗИЖЦП	бірл.	2	2	2	2	2	2
Міндеті 8. Жарияланымдық белсенділікті арттыру									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Бір басылымға жасалған сілтемелердің орташа саны	ҒК	ЗИЖЦП	бірл.	0,65	0,65	0,66	0,66	0,67	0,67
2. Кітапханалық қорды жаңартуға жұмсалған қаражат үлесі	НБ, ФЭС	ЗИЖЦП	%	0,04	0,05	0,06	0,07	0,08	0,09
Міндеті 9. ҒЗТҚЖ саласында ынтымақтастықты дамыту									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. ҒЗТҚЖ бойынша университеттің ішкі шығындарының жалпы көлемінен кәсіпкерлік сектор шығындарының үлесі	ҚЭҚ	ЗИЖЦП	%	-	8	9	10	11	12
2. Университет білімалушылары мен қызметкерлерінің стартаптарға тартылған инвестицияларының көлемі.	Smart-орталығы	ЗИЖЦП	мың. теңге	-	5000	8000	12000	15000	18000

4 стратегиялық бағыт. Мемлекеттік тілді дамыту

Мақсаты 6. Білім беру және ғылыми-зерттеу қызметінде мемлекеттік тілді дамыту

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
1. Жалпы құжатайналымындағы мемлекеттік тілдің үлесі	ҚҚБ	Ректор	%	70	75	78	85	90	95
Міндеті 10. Білім беру және ғылыми-зерттеу қызметінде мемлекеттік тілді дамыту									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Мемлекеттік тілдегі ғылыми және ғылыми-техникалық жобалардың үлесі	ҒжКБ, ҚБ ҒЗИ	ЗИжЦП	%	10	11	12	12	13	14

Мақсаты 7. Жасанды интеллект негізіндегі процестерді енгізу

Мақсатты индикаторлар	Қаржыландыру көзі	Орындалуын бақылау	Өлшем бірлігі	2024 жыл	Жоспарлы кезеңде				
					2025 жыл	2026 жыл	2027 жыл	2028 жыл	2029 жыл
1. Жасанды интеллект қолданылатын университеттің бизнес-процестерінің үлесі	САЖБСБ	ЗИжЦП	%	-	10	30	40	50	60
Міндет 11. Жасанды интеллектті білім беру үрдісінде пайдалануды ұйымдастыру									
Қызметтің негізгі көрсеткіштері									
1. Оқу үрдісінде және ғылыми зерттеулерде жасанды интеллект элементтерін пайдаланатын ПОҚ үлесі	ОПЖжҰБ	АМП	%	5	100	100	100	100	100
3. Жасанды интеллект саласында жүргізілген зерттеулер саны	ҒКБ	ЗИжЦП	бірл.	-	1	2	3	4	5

5. 2029 жылға дейінгі күтілетін нәтижелер

- 9 000 адам – білім алушылар контингенті;
- 89% – университетті бітіргеннен кейінгі бірінші жылы түлектердің жұмысқа орналасу көрсеткіші;
- 1,1% – шетелдік білім алушылардың үлесі;
- 150 тыңдаушы жыл сайын біліктілігін арттыру курстарынан өтеді;
- 150 млн. теңге – жыл сайын компьютер паркін, бағдарламалық қамтамасыз етуді және әдебиетті жаңартуға бағытталады;
- 6% – университет бюджетінде қаржыландырылатын ғылыми-зерттеу жобаларын жүзеге асырудан және ҒТҚН коммерциялаудан түсетін кірістер үлесі.

6. Ресурстар

Университеттің негізгі стратегиялық ресурстары – тиімді басқару жүйесі, корпоративтік мәдениет және кадрлық саясат, әлеуеті жоғары қызметкерлер, дамыған инфрақұрылым және қаржылық қамтамасыз ету.

1. ҚӨУ басқару жүйесі ҚӨУ басқару жүйесі академиялық, зерттеу және инновациялық қызметтің жоғары стандарттарын қамтамасыз етіп, аймақтық және ұлттық экономика қажеттіліктеріне жауап береді. Бұл жүйе ағымдағы процестердің тиімділігін және табыстылығын арттыруға, құрылымдық бөлімшелер мен лауазымды тұлғалар арасындағы өкілеттіліктер мен жауапкершілікті нақты бөлуге, сондай-ақ университеттің имиджін аймақтық, ұлттық және халықаралық деңгейде нығайтуға бағытталған.

2. Корпоративтік мәдениет - академиялық адалдық, ұжымдық жауапкершілік, төзімділік және университеттің қалыптасқан дәстүрлері мен құндылықтарына құрмет сияқты принциптерге негізделген, яғни университеттің қызметінің тиімділігін қамтамасыз етудегі маңызды фактор болып табылады.

3. High Potential қызметкерлер, кадрлық әлеуетті дамыту жүйесі – университеттің бәсекелік артықшылығының маңызды құрамдас бөлігі болып табылады, сондай-ақ университеттің табысы, имиджі мен жұмыс тиімділігін айқындайтын негізгі фактор. Әлеуеті жоғары қызметкерлердің университетті басқару процесіне қатысуы корпоративтік мақсаттарға тиімді түрде жетуге және олардың жеке әлеуетін дамытуға оң әсерін тигізеді.

4. Дамыған инфрақұрылым

Университет инфрақұрылымы 7 оқу корпусы, «Смарт-Орталық», 1180 орындық 6 жатақхана, спорттық құрылыстар және ғылыми кітапханамен қамтылған.

Цифрлық экожүйе 57 компьютерлік сынып, «Платонус» АИС, LMS «Moodle», электрондық құжат айналымы, профильдік бағдарламалық қамтамасыз ету және т.б. арқылы жүзеге асырылады.

Білім беру бағыттары бойынша 100-ден астам зертхана мен жабдықталған кабинеттер жұмыс істейді.

Кітапхана қоры 1 миллионнан астам оқу және ғылыми әдебиеттен, сондай-ақ түрлі мерзімдік басылымдардан тұрады. Университет қауымдастығына отандық және халықаралық ақпараттық ресурстарға дәстүрлі және электрондық форматта тегін қолжетімділік қамтамасыз етілген. Оқырмандарға отандық және шетелдік электрондық ақпараттық ресурстар: «КазНЭБ», «ЕАПАТИС», «РМЭБ», «Web of Science», «SpringerLink», «Scopus», «ScienceDirect» және т.б. қолжетімді.

Moodle платформасында 5000-ға жуық оқу курсы орналастырылған, студенттерге тәулік бойы қолжетімді. Әр оқу курсы құрылымдық дизайнымен ерекшеленеді: оқу материалдары курстың 15 аптасына сәйкес күнтізбелік-тақырыптық жоспарға бөлінген. Курстың әдістемелік блоктарында силлабустар, лекциялық материалдар, пәнді оқу бойынша әдістемелік нұсқаулар орналастырылған.

Университет кампусы қызметкерлер мен студенттердің академиялық, зерттеу және әлеуметтік-мәдени қажеттіліктерін қамтамасыз етеді. Материалдық-техникалық базаның және цифрлық экожүйенің кезең-кезеңімен дамуы, инклюзивті ортаның мақсатты түрде кеңеюі білім беру, зерттеу және консультациялық қызметтердің сапасын арттыруға бағытталған.

1. Қаржылық қамтамасыз ету

2024-2029 жылдарға арналған университеттің даму бағдарламасын жүзеге асыруға мынадай қаржыландыру көздерінен қаражат бөлінеді:

- республикалық бюджет;
- мамандар даярлау бойынша білім беру қызметтерінен алынатын кірістер;
- ғылыми-техникалық қызметтің нәтижелері, инновациялық жобаларды коммерцияландырудан алынатын кірістер;
- мемлекеттік-жекешелік әріптестіктен алынған қаражат;
- халықаралық ғылыми-білім беру жобаларын жүзеге асырудан алынатын қаражат;
- негізгі емес қызметтен алынатын кірістер;
- университеттің өз қаражаты;
- демеушілердің қайырымдылық жарналары;
- Қазақстан Республикасының заңнамасымен тыйым салынбаған басқа да көздерден алынатын қаражат.

Университеттің даму бағдарламасын жүзеге асыру үшін қажетті қаржылық ресурстар құрылымында шығындардың басым бағыттары:

- университеттік білім беру және қосымша білім беру бағдарламаларын жүзеге асыру үшін сапалы білім беру контентін әзірлеу және сатып алу;
- университет профессорлары мен қызметкерлерінің кәсіби және ғылыми әлеуетін дамыту мақсатында оқыту, тағылымдамалар және перспективалы бағыттар бойынша біліктілікті арттыру;
- заманауи ғылыми-инновациялық инфрақұрылымды жаңғырту және құру;
- халықаралық академиялық және студенттік алмасуларды жүзеге асыру;
- университет кампусының инфрақұрылымын дамыту: атаулы аудиторияларды, спорт алаңдарын, мәдениет және шығармашылық объектілерін, жатақханаларды жаңғырту және ашу;
- студенттік өзін-өзі басқаруды дамыту және білім алушылардың студенттік олимпиадаларға, конкурстарға, жарыстарға, конференцияларға қатысуын ынталандыру;
- халықаралық сертификаттау, аккредиттеу және патенттеу рәсімдерін жүзеге асыру.

7. Қысқартылған сөздердің түсіндірмесі

ААЖ	- автоматтандырылған ақпараттық жүйе
ААО	- академиялық артықшылық орталығы
АКС	- сыбайлас жемқорлыққа қарсы комплаенс қызметі
АМП	- академиялық мәселелер жөніндегі проректор
АПК	- агроөнеркәсіптік кешені
ББ	- білім беру бағдарламалары
БББ	- білім беру бағдарламалары бөлімі
БМҚ	- бағдарламалық-мақсатты қаржыландыру
ҒЖБМ	- Ғылым және жоғары білім министрлігі
ҒЖКБ	- ғылым және коммерцияландыру басқармасы
ҒЗҚН	- ғылыми-зерттеу қызметінің нәтижелері
ҒЗТКЖ	- ғылыми-зерттеу және тәжірибелік-конструкторлық жұмыстар
ҒК	- ғылыми кітапхана
ҒФ	- грантты қаржыландыру
ӘТЖП	- әлеуметтік-тәрбие жұмыстары жөніндегі проректор
ӘШБ	- әкімшілік-шаруашылық басқармасы
ЖАОК	- жаппай ашық онлайн курстар
ЖСБ	- жастар саясаты басқармасы
ЗИжЦП	- зерттеулер, инновация және цифрландыру жөніндегі проректор
ИАҰБ	- интернациоландыру және академиялық ұтқырлық басқармасы
ИБЖИБТО	- инклюзивті білім беру және инновациялық білім беру технологиялары орталығы
ҚББ	- қосымша білім беру бөлімі
ҚБҒЗИ	- қолданбалы биотехнология ғылыми-зерттеу институты
ҚҚБ	- құжаттамалық қамтамасыз ету бөлімі
ҚҚжМСБ	- құқықтық қамтамасыз ету және мемлекеттік сатып алу бөлімі
ҚОБ	- қашықтықтан оқыту бөлімі

ҚӨУ, университет	- «Ахмет Байтұрсынұлы атындағы Қостанай өңірлік университеті» КЕАҚ
ҚР	- Қазақстан Республикасы
ҚЭҚ	- қаржы-экономикалық қызмет
МжЖҚО	- мансап және жұмыспен қамту орталығы
МЖЭжАТФ	- машина жасау, энергетика және ақпараттық технология факультеті
МТБ	- материалдық-техникалық база
НИР	- ғылыми-зерттеу жұмыстары
ОПЖжҰБ	- оқу процесін жоспарлау және ұйымдастыру бөлімі
ПББ	- персоналды басқару бөлімі
ПИ	- педагогикалық институт
ПОҚ	- профессор-оқытушылар құрамы
РФ	- Ресей Федерациясы
САжБСБ	- стратегия, аккредиттеу және білім сапасы бөлімі
ТжКБ	- техникалық және кәсіптік білім беру
ТО	- тіркеу офісі
ШЖМ	- шағын жинақталған мектеп

КЕЛІСІЛДІ:

Басқарма Төрағасы-Ректоры

Академиялық мәселелер жөніндегі проректор

Зерттеулер, инновация

және цифрландыру жөніндегі проректор

Әлеуметтік-тәрбие жұмыстары жөніндегі проректор

Стратегия, аккредиттеу

және рейтинг бөлімінің бастығы м.а.

Куанышбаев С. Б.

Наурызбаева Э. К.

Жарлыгасов Ж. Б.

Темирбеков Н. М.

Дик А.П.